

เรื่องในฉบับ

การสืบเปลี่ยนอัตราเงินเคียน
การปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม
สิ่งที่เป็นพิษเป็นภัยแก่สังคม
ข่าวสั้น
สำนวนไทย-ภาษาไทย

แนวแสวงสอบเลื่อนชั้น
สรุปข่าวสำคัญทั่วโลก
คอบนั้ญหาระเบือนข้าราชการพลเรือน
คอบนั้ญทาเกี่ยวกับงานคลัง
ประกาศของคณะปฏิวัติ

พฤศจิกายน ๒๕๑๕

สารสาร ข้าราชการ

วารสารข้าราชการ

วารสารเพื่อความก้าวหน้าของข้าราชการ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่วิชาการด้านการบริหารงานบุคคล
๒. เพื่อเผยแพร่แนวคิดในการปฏิบัติราชการ
๓. เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างข้าราชการ เพื่อเสริมสร้างทัศนคติที่ดีสำหรับข้าราชการ

ท่านสมาชิกที่มีปัญหาเกี่ยวกับ กฎหมาย ระเบียบ และ
วินัยข้าราชการพลเรือน บัญญัติ หรือปัญหาข้อข้องใจอื่นใด
โปรดส่งคำถามไปที่ "บรรณาธิการวารสาร" นี้

จำหน่ายปลีก เล่มละ ๑.๕๐ บาท
สมาชิก ปี ๕๐ บาท รวมค่าส่ง
บอกรับที่ผู้จัดการวารสารข้าราชการ
สำนักงาน ก.พ. ถนนพินธุโยก
โทร. ๕๐๕๕๕๕ หรือ ๕๐๑๑๑๑ ต่อ ๑๔

วารสารข้าราชการ

ปีที่ ๑๘

ฉบับที่ ๑๑

พฤศจิกายน ๒๕๑๔

บทนำ	๒	ผมเอง
การปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม	๔	ศักดิ์รินทร์ สุวรรณโรจน์
การสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือน	๑๗	ชัยณรงค์ ละออหวด
สิ่งที่ต้องพิชิตเป็นภัยแก่สังคม	๓๒	ข้าราชการบางกอก
ข้าชน	๓๔	นายชอร์
สำนวนไทย-ภาษาไทย	๓๗	
แนะแนวสอบเลื่อนชั้น	๔๑	สิทธิชัย ประเสริฐศรี
สรุปข่าว	๔๖	ชาติ เอี่ยมกระสุนธุ์
ทอปัญหาเกี่ยวกับระเบียบข้าราชการพลเรือน	๔๙	
ทอปัญหาเกี่ยวกับงานคลัง	๕๓	
ข้อเสนอนโยบายใหม่	๕๖	วิภา สุวรรณ
ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘	๕๗	
ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๙	๗๕	
บรรณาธิการแถลง	๘๘	

ที่ปรึกษา	พันเอกจินดา	๘ สงขลา	เลขาธิการ ก.พ.
	นายประวิณ	๘ นคร	รองเลขาธิการ ก.พ.
	นายไสรจ	สุจริตกุล	รองเลขาธิการ ก.พ.

บรรณาธิการ	นายเชียว	ธรรมมาธิปไตย	
ผู้ช่วยบรรณาธิการ	ดร. อาทิตย์	อุไรรัตน์	นายเสริมสุข ไก่วิทยานิช

กองบรรณาธิการ	นายธงชัย	วานิชกะ	ผู้จัดการ	เรือเอกหญิง ตันติเฉลิม
	นายพุทธพรหม	มณีศรี	ผู้ช่วยผู้จัดการ	นายสมพงษ์ ศรีวิมล
	นายวิเชียร	เกตุสิงห์	กองจัดการ	นายเฉลิม สิงห์กุล
	นายนิวัฒน์	วิจิตรวาทการ		นายสุพจน์ สาทรกิจ
	นายเฉลิม	ศรีผดุง		
	นายสุธี	สุทธิสมบัติ		
	นายจงรักษ์	บิณฑิตะวัต		

ผู้ออกพิมพ์	นายอุดม	มุ่งเกษม	พิมพ์ที่โรงพิมพ์มณฑลการพิมพ์นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี
	นายณรงค์	นุกุลการ	ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา - นางจารีดี อ่องจรี

การติดตามผลงาน

ในการบริหารงานใดๆ มีว่าในวงการธุรกิจหรือราชการ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย คือมีกำไรมากๆ สำหรับธุรกิจการค้า เพื่อประชาชนอยู่ดีกินดีมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของรัฐบาล เพื่อให้การบริหารงานบรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าว มีขั้นตอนสำคัญในการบริหารอยู่หลายประการ อาทิ เช่นการวางแผนงาน การจัดส่วนราชการ การสรรหาคนที่มีความสามารถเข้ารับราชการ การอำนวยความสะดวก การประสานงาน ตลอดจนการควบคุมและการติดตามผลการปฏิบัติงาน หรือที่นักวิชาการเรียกว่า Follow-up นั้นเอง

การติดตามผลงานหรือการปฏิบัติราชการ นับได้ว่าเป็นเรื่องที่สำคัญที่ขาดเสียมิได้ สำหรับการบริหารงานที่ดี การติดตามผลงานนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะทราบว่า งานที่ได้มอบหมายให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือหน่วยงานหนึ่งหน่วยงานใด หรือหลายหน่วยงานไปปฏิบัติ จัดทำนั้น ได้ดำเนินการเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ประการใด มีความก้าวหน้าอย่างไร ผลงานถูกต้องตามมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ การปฏิบัติงานมีอุปสรรคข้อขัดข้องอย่างไร เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขต่อไป อีกทั้งเป็นการบำรุงขวัญผู้ปฏิบัติงานแสดงให้เห็นว่าผู้บังคับบัญชาได้ทอคทั้ง สำหรับในวงราชการการติดตามผลการปฏิบัติราชการอาจจะมีผลทางอ้อม อีกประการหนึ่งคือสามารถสอดส่องให้ข้าราชการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และในขณะเดียวกันก็ไม่กระทำการซึ่งก่อความเดือดร้อนแก่ราษฎรด้วย แต่ทราบว่าในวงราชการของเรายังขาดมาตรการในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างได้ผล ทางราชการได้ตระหนักถึงเรื่องนี้จึงได้มีการเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการจัดหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านแผนงานขึ้นในกระทรวงทบวงกรมต่างๆ และมีการจัดวางระบบงานเกี่ยวกับการติดตามผลการปฏิบัติราชการด้วย

การติดตามผลการปฏิบัติงานเป็นหน้าที่รับผิดชอบสำคัญของฝ่ายบริหาร ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้าผู้บริหารจำเป็นต้องจัดให้มีผู้รับผิดชอบในการติดตามผลงานในหน่วยงานของ

คน คอยเป็นหูเป็นตาให้ในการติดตามผลงานว่างานแต่ละอย่างได้ดำเนินการไปอย่างไร เป็นไปตามแผนหรือไม่ มีอุปสรรคข้อขัดข้องอย่างไร และควรรหาทางปรับปรุงแก้ไขอย่างไร การจัดทำมีการติดตามผลการปฏิบัติจึงเป็นไปตามหลักการบริหารดังกล่าวแล้ว แต่มีข้อพึงระมัดระวังว่าการติดตามผลงานนั้นในทางตรงกันข้ามอาจจะก่อให้เกิดความรู้สึกว่าเป็นการจับผิด ไม่ไว้วางใจ ฝ่ายปฏิบัติและจะเกิดความรู้สึกในทางปฏิบัติซึ่งจะนำมาซึ่งการไม่ร่วมมือกันได้ การที่จะแก้ไขก็คือการทำความเข้าใจในจุดมุ่งหมายสำคัญว่าการติดตามผลการปฏิบัติงานนั้นเป็นเรื่องจำเป็นในการบริหารงาน เพื่อที่จะทราบว่าจะงานที่ได้มอบหมายให้ปฏิบัติจัดทำนั้นได้ดำเนินการไปอย่างไร มีอุปสรรคข้อขัดข้องอย่างไร เพื่อที่จะช่วยเหลือแก้ไขข้อขัดข้องให้หมดไป งานจะได้บรรลุจุดมุ่งหมายเป็นผลดีแก่ประเทศชาติในส่วนรวมและส่วนตน มิใช่เป็นการคอยจับผิดแต่ประการใด

การปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม

โดย ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์

การปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม ซึ่งปรากฏตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ นั้น นับว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างหน่วยงานฝ่ายบริหารของรัฐครั้งสำคัญในระยะเวลา ๑๐ ปีที่แล้วมา นับแต่ได้มีประกาศใช้พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม ในปี พ.ศ. ๒๕๐๖ แล้ว การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงส่วนราชการนั้น ก็คงกระทำแต่เพียงส่วนน้อยเท่านั้น โดยปรับปรุงไปในลักษณะการเพิ่มขยายหน่วยงานจากเดิม ส่วนการยุบเลิกหน่วยงาน หรือการโยกย้ายหน่วยงานเพื่อขจัดความซ้ำซ้อนกัน หรือเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการจัดส่วนราชการในสมัยนั้น ยังมีได้มีการกระทำกัน แม้ว่าจะมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดหน่วยงานของรัฐ อยู่มากพอสมควรก็ตาม

ปัญหาเกี่ยวกับการจัดส่วนราชการตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม พ.ศ. ๒๕๐๖ นั้น มีหลายประการซึ่งมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์และชี้ชวนในสภาผู้แทน และหนังสือพิมพ์ให้มีการปรับปรุงและแก้ไขอยู่เสมอมา โดยเฉพาะปัญหาเกี่ยวกับงานซ้ำซ้อนกันและปัญหาเกี่ยวกับการจัดหน่วยงานผิดที่ ซึ่งทำให้การบริหารราชการด้อยประสิทธิภาพและไม่ประสานงานกันเท่าที่ควรนั้น นับว่าเป็นจุดอ่อนอันสำคัญของการจัดส่วนราชการในสมัยนั้น แต่อย่างไรก็ตามรัฐบาลในสมัยนั้น ๆ แต่ละสมัยก็ทราบปัญหาข้อนี้อยู่ แต่มีอาจจะแก้ไขปัญหานั้นได้ ทั้งนี้เพราะว่า การปรับปรุงกระทรวงทบวงกรมนั้นอาจจะมีการโยกย้าย โอน ยุบและเลิกหน่วยงานบ้างไม่มากก็น้อย อันเป็นเหตุให้กระทบกระเทือนข้าราชการ และ ผู้ใหญ่บางคน ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องส่วนราชการนี้ ก็คงถูกทอดทิ้งให้ค้างคาอยู่เรื่อยมา

เมื่อมีการปฏิวัติ ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๑๔ แล้ว คณะปฏิวัติได้พิจารณาเห็นว่า ควรที่จะปรับปรุงระบบบริหาร ของประเทศให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมของ

ประเทศของเรายิ่งขึ้น จึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาระเบียบบริหารของหัวหน้าคณะปฏิวัติ ขึ้น โดยมี พลตรีศิริ สิริโยธิน เป็นประธาน คณะที่ปรึกษาระเบียบบริหารมีหน้าที่ “พิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน โดยให้ศึกษาพิจารณากิจการในส่วนราชการต่างๆ และเสนอความเห็นว่าจะตั้งขึ้นใหม่หรือรวมหรือแยกหรือย้ายสังกัด หรือแปลงรูป หรือยุบเลิกบางส่วน โดยเหตุผลทางประหยัดและประสิทธิภาพ ตลอดจนพิจารณาแก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีทางปฏิบัติของส่วนราชการต่างๆ เพื่อมิให้งานซ้อนงาน และประสานงานของส่วนราชการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันให้มีความสัมพันธ์ และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน” คณะที่ปรึกษาฯ ชุดนี้ได้พิจารณาเห็นว่า การปรับปรุงกระทรวงทบวงกรมเป็นเรื่องสำคัญอันดับแรกที่ต้องดำเนินการ เพื่อที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้ ทั้งนี้เพราะหากสามารถปรับปรุงส่วนราชการอันเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของการบริหารราชการได้อย่างเหมาะสมแล้ว แนวทางที่จะปรับปรุงแก้ไขปัญหาอื่น ๆ ในวงการบริหารราชการก็จะง่ายขึ้น และเพื่อให้การดำเนินการปรับปรุงกระทรวงทบวงกรมเป็นไปโดยถูกต้องตามหลักวิชาในทางปฏิบัติ และรวดเร็วทันเหตุการณ์ คณะที่ปรึกษาฯ จึงได้แต่งตั้งอนุกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยที่ปรึกษาบางท่านกับผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์พิจารณาในเรื่องนี้ โดยเฉพาะเพื่อเสนอความเห็นขึ้นมาอีกชั้นหนึ่ง คณะอนุกรรมการดังกล่าวได้รายงานให้คณะที่ปรึกษาระเบียบบริหารทราบและพิจารณา ประมาณเดือนมีนาคม ๒๕๑๕ และคณะที่ปรึกษาฯ ได้เสนอความเห็นต่อคณะปฏิวัติในเดือนเมษายน ๒๕๑๕ ซึ่งต่อมาคณะปฏิวัติได้มีมติให้ปรับปรุงส่วนราชการ ดังที่ทราบกันอยู่แล้ว

ปัญหาที่นำไปสู่การปรับปรุงส่วนราชการ

ทำไมจึงจะต้องมีการปรับปรุงส่วนราชการ หรือปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม การปรับปรุงส่วนราชการในครั้งนี้มีหลักการที่สำคัญอะไรบ้าง ถ้าหากผู้อ่านได้เข้าใจในประเด็นดังกล่าวนี้ แล้วก็จะทำความเข้าใจกับการจัดรูปของกระทรวงทบวงกรมตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ได้ดียิ่งขึ้น

ประเด็นแรกที่จะพิจารณากันในที่นี้คือ ปัญหาที่ว่า ทำไมจึงต้องมีการปรับปรุงส่วนราชการ

สาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ทำให้จำเป็นต้องปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม นั้น พอสรุปได้ดังนี้

๑ ตามหลักการบริหารที่ดีนั้น หน่วยงานอันเป็นศูนย์กลาง ควรจะมีหน้าที่กำหนดนโยบาย กำกับนโยบาย กำหนดแผน ประสานและติดตามผลงาน แต่การจัดหน่วยราชการเท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้หลายหน่วย ได้รวมงานปฏิบัติการไว้ที่ศูนย์กลางมากเกินไป เช่นในสำนักนายกรัฐมนตรีและสำนักงานปลัดกระทรวงต่างๆ เป็นต้น ทำให้หัวหน้าผู้บริหารต้องใช้เวลาไปในงานปฏิบัติการและงานประจำมากเกินไป ไม่มีเวลาปฏิบัติงานเกี่ยวกับ นโยบาย แผน การประสานงาน และการติดตามผลงานได้เพียงพอ เป็นเหตุให้งานไม่เป็นไปตามเป้าหมาย แก้ปัญหาไม่ทันต่อเหตุการณ์ และผลการพัฒนาไม่ถึงมือประชาชนเท่าที่ควร

๒ งานซ้อนงานระหว่าง หน่วยราชการต่างๆ ทำให้เกิดความสับสนเปลืองและขาดประสิทธิภาพในการบริหารราชการ ปัจจุบัน หน่วยงานที่มีความซ้ำซ้อนกันมีอยู่หลายหน่วยงาน

๓ ขาดการประสานงานและ สนับสนุนกัน ระหว่างหน่วยงาน ที่ควรจะประสานและสนับสนุนซึ่งกันและกัน เช่นกรมชลประทานสร้างเขื่อน แต่กรมส่งเสริมการเกษตรไม่ได้ใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมการเกษตรอย่างเต็มที่ เนื่องจากงานไม่ต่อเนื่องกันเพราะอยู่ต่างกระทรวง เป็นต้น ทำให้การลงทุนในการพัฒนาประเทศไม่ได้ผลดี และไม่สามารถแก้ไขปัญหาสำคัญๆ ทางสังคมและเศรษฐกิจได้เท่าที่ควร

๔ ไม่ได้มีการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานต่างๆ ให้แน่ชัดว่าหน่วยงานใดมีหน้าที่อะไรบ้าง ซึ่งความไม่ชัดเจนในหน้าที่และรับผิดชอบดังกล่าวแล้วทำให้เกิดความก้าวก่ายสับสนในการบริหารงาน

๕ การจัดวางหน่วยงานผิดที่และไม่สอดคล้องต้องกัน ทำให้เกิดปัญหา มาก เช่นงานสหกรณ์ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร ควรจะต้องกระทำควบคู่กันไปและให้ สอดคล้องกับงานส่งเสริมการเกษตร แต่งานสหกรณ์อยู่ในสังกัดกระทรวงพัฒนาการ แห่งชาติ ส่วนงานส่งเสริมการเกษตรอยู่ในสังกัดกระทรวงเกษตร จึงทำให้โครงการ ต่าง ๆ ที่จะต้องใช้ความร่วมมือระหว่างสองหน่วยงานนี้มีอุปสรรค โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โครงการช่วยเหลือชาวนาของ รัฐบาลที่ปฏิบัติ อยู่ในปัจจุบันต้องผ่าน หน่วยราชการหลาย- หน่วยทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณและเจ้าหน้าที่มากขึ้น และการประสานงานระหว่างกัน ไม่ดีเท่าที่ควร

๖ การจัดหน่วยงานในกระทรวงปัจจุบันนี้ มีลักษณะเป็นเพียงที่รวมของ กรมเท่านั้น สำนักงานปลัดกระทรวงไม่ได้เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการกำหนด แผนงาน ประสานงานและติดตามผลงานของกรมในสังกัดเท่าที่ควร บางกรมจึงมีอิสระ ในการวางแผนและบริหารงานมากเกินไป ทำให้ขาดการประสานงานที่ดี

๗ ขาดโครงสร้างที่เหมาะสมที่จะช่วยประสานงาน ควบคุมและตรวจสอบ งานในระดับต่าง ๆ เช่น ระดับเหนือกระทรวง ระดับกระทรวงและระดับหน่วยราชการ ต่าง ๆ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จึงทำให้เกิดปัญหาในการควบคุมและกำกับนโยบาย รวมทั้งการปฏิบัติงานไม่ประสาน สนับสนุน และเกอูกูลซึ่งกันและกัน ทำให้การ บริหารขึ้นกับอำนาจและตัวบุคคลเป็นสำคัญ

โดยสรุปแล้ว เหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงส่วนราชการนั้น ใน หลักการสำคัญแล้วก็เพื่อที่จะแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับส่วนราชการในขณะนั้น เช่น ปัญหาการ รวมงานปฏิบัติการเข้าไว้ที่หน่วยงานนโยบายจนเกินไป ปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงาน ซ้อนกัน ปัญหาการประสานงาน ฯลฯ เป็นสำคัญ พร้อมทั้งจะกำหนดโครงสร้างของส่วนราชการใหม่ เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของประเทศไทยให้มากขึ้น

ในเรื่องเกี่ยวกับปัญหาและความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงส่วนราชการนี้ เป็นที่ ทราบกันดีอยู่ในระหว่างผู้สนใจแล้วว่ามีปัญหาและความจำเป็นอย่างไรบ้าง และโดยที่มีการ

วิพากษ์วิจารณ์และเสนอความเห็นเพื่อการปรับปรุงแก้ไขกันอยู่เสมอมา ผู้เขียนจึงไม่ขอก้าว
ในรายละเอียดไว้ในที่นี้

แนวพิจารณาในการดำเนินการปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม

แนวคิดที่จะแก้ปัญหาคงที่กล่าวแล้วนั้นทราบว่า คณะที่ปรึกษาระเบียบบริหาร
ได้แยกการพิจารณาออกได้เป็น ๒ เรื่อง คือ

๑. เรื่องเกี่ยวกับการจัดส่วนราชการ หรือในคำ "Organization" โดยพิจารณา
ปรับปรุงแก้ไขโครงสร้างของส่วนราชการต่างๆ เสียใหม่ เริ่มตั้งแต่ระดับกระทรวง ระดับกรม
ลงมาตามลำดับ โดยคำนึงถึงหลักวิชา การปฏิบัติและให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ของประเทศ
ให้มากที่สุด

๒. เรื่องที่เกี่ยวกับการบริหาร หรือในคำ "Management" ได้แก่การแก้ไข
ระบบบริหารทั้งภายในส่วนราชการและระหว่างส่วนราชการรวมทั้งการแก้ไขปรับปรุง
ระบบบริหารงานบุคคล และการประสานงานในระดับต่างๆ

แต่สำหรับการดำเนินการนั้น จะพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องส่วนราชการก่อน เสร็จแล้ว
จะดำเนินการปรับปรุงเกี่ยวกับการบริหารและการปรับปรุงระบบและตัวข้าราชการต่อไป

สาระของการปรับปรุง

แนววิธีกำหนดส่วนราชการ นั้นตามแนวทางที่คณะที่ปรึกษาระเบียบบริหารเสนอ
นั้น ได้กำหนดเป็นแผนใหญ่ (Master Plan) ก่อน โดยพิจารณาว่าในการบริหารของรัฐบาล
ไทย นั้น ควรจะมีส่วนราชการอะไรบ้าง โดยที่พิจารณาจากเบื้องบน ว่าตามสภาพการณ์ใน
ปัจจุบันนี้ ประเทศไทยควรแบ่งหน่วยงานออกเป็นกี่กลุ่มงานระดับกระทรวง และแต่ละ
กระทรวงควรมีกี่กรม นอกจากนั้นแล้วได้พิจารณาจากเบื้องล่างว่าขณะนี้ประเทศไทยเรามี
งานอยู่ในกระทรวงทบวงกรมต่างๆ อย่างไร มีปัญหาอย่างไร และควรจะจัดหน่วยงานเสียใหม่
อย่างไรจึงจะเหมาะสม ซึ่งโดยวิธีดังกล่าวนี้ ซึ่งได้มีการจัดกลุ่มงานซึ่งเป็นหน้าที่ของรัฐบาล
ออกได้เป็น ๑๓ กลุ่ม คือ

๑. กลุ่มงานบริหารทั่วไป ได้แก่หน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับบริหารทั่วไปของรัฐบาล ปฏิบัติการเกี่ยวกับราชการทั่วไปและนายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี การกำหนดนโยบาย แผนงานของชาติ และการกำกับการให้เป็นไปตามนโยบายและแผนงานของชาติ และปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่มีใช้เป็นที่หน้าของกระทรวงหนึ่งกระทรวงใดโดยเฉพาะ กลุ่มงานนี้ ได้แก่ งานบางส่วนของสำนักนายกรัฐมนตรีเดิม ตามแนวความคิดใหม่ กลุ่มงานนี้ จัดเป็นสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อให้ปฏิบัติงานในหน้าที่ข้างต้นเท่านั้น ส่วนงานอื่น ๆ อันเป็นงานเกี่ยวข้องกับกลุ่มงานหรือกระทรวงอื่น ก็ให้โอนไปอยู่ในกระทรวงอื่นตามสายงาน

ตามแนวดังกล่าว สำนักนายกรัฐมนตรีใหม่นี้ ประกอบด้วยหน่วยงานดังกล่าว ๑๗ หน่วย คือ สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักงบประมาณ สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการตรวจและติดตามผลการปฏิบัติราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักพลังงานแห่งชาติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์ กรมประมงล่าวกลาง และกรมวิเทศสหการ

๒. กลุ่มงานกลาโหม ได้แก่หน่วยงานที่ทำหน้าที่ป้องกันประเทศ จัดเป็น "กระทรวงกลาโหม" และพิจารณาเห็นว่าการจัดหน่วยงานเหมาะสมอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องปรับปรุง

๓. หน่วยงานการเงินการคลัง ได้แก่หน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุมการเงินการคลังของรัฐบาล จัดเป็น "กระทรวงการคลัง" ตามเดิม และเห็นควรให้จัดหน่วยงานภายในระดับกรมเหมือนเดิม โดยที่เห็นว่าเหมาะสมอยู่แล้ว นอกจากให้โอนกองควบคุมธนาคารและการออมสินจากสำนักงานปลัดกระทรวง ไปสังกัดสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงาน

๔. กลุ่มงานการต่างประเทศ ได้แก่หน่วยงานที่ทำหน้าที่ติดต่อดำเนินการกับต่าง-

ประเทศ จัดเป็น "กระทรวงการต่างประเทศ" และให้แบ่งส่วนราชการตามที่มีอยู่แล้วเดิม ทั้งนี้เพราะมีความเหมาะสมและไม่จำเป็นต้องปรับปรุง

๕. กลุ่มงานมหาดไทย ได้แก่อนุวัยงานที่ทำหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย ดำเนินการเกี่ยวกับการปกครองท้องที่ และการปกครองท้องถิ่น ซึ่งจัดเป็น "กระทรวงมหาดไทย" โดยที่ให้มีส่วนราชการในระดับกรมตามเดิมกับให้โอนสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทจากสำนักนายกรัฐมนตรีเดิมมาสังกัดไว้ด้วย ทั้งนี้เพราะว่าหน่วยงานดังกล่าวมีลักษณะงานและความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับกลุ่มงานกรมการพัฒนาชุมชนในกระทรวงมหาดไทยมาก

๖. กลุ่มงานการเกษตรและสหกรณ์ ได้แก่อนุวัยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเกษตรกรรม และการสหกรณ์โดยตรง และงานสนับสนุนงานด้านเกษตรกรรม ซึ่งได้แก่ งานของกระทรวงเกษตรเดิม งานเกี่ยวกับสหกรณ์ต่างๆ งานเกี่ยวกับการชลประทานและการพัฒนาที่ดิน ในกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเดิม โดยจัดเป็น "กระทรวงเกษตรและสหกรณ์" ประกอบด้วย ๑๑ หน่วยงาน คือ สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมชลประทาน กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมป่าไม้ กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมสหกรณ์ และ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

๗. กลุ่มงานการพาณิชย์ ได้แก่อนุวัยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการพาณิชย์ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ งานส่วนใหญ่เป็นหน้าที่ของกระทรวงเศรษฐกิจเดิม กับให้โอนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสินค้าขาออก จากสำนักนายกรัฐมนตรีเดิ มารวมเข้ากับกรมการค้าต่างประเทศด้วย จัดเป็น "กระทรวงพาณิชย์" ให้มีส่วนราชการเหมือนกระทรวงเศรษฐกิจเดิม แต่เปลี่ยนชื่อให้เหมาะสม คือประกอบด้วยหน่วยงาน ๗ หน่วย คือ สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมการค้าต่างประเทศ กรมการค้าภายใน กรมทะเบียนการค้า กรมพาณิชย์สัมพันธ์ และกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์

๘. กลุ่มงานคมนาคม ได้แก่อนุวัยที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับกิจการขนส่ง กมนาคม และโทรคมนาคม จัดเป็น "กระทรวงคมนาคม" ซึ่งงานส่วนใหญ่เป็นหน้าที่ของกระทรวงคมนาคมเดิม กับให้โอนกรมทางหลวงมาจากกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ และกรมอุตุนิยม-วิทยาจากสำนักนายกรัฐมนตรี

๘. กลุ่มงานยุติธรรม ได้แก่งานเกี่ยวกับธุรการของศาลยุติธรรมต่าง ๆ จัดเป็น "กระทรวงยุติธรรม" และแบ่งงานเหมือนที่เป็นอยู่แล้วเดิม โดยที่เห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่แล้ว

๑๐. กลุ่มงานการศึกษา ได้แก่งานเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและแผนการศึกษา การควบคุมและกำกับการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการศึกษาของชาติ ส่งเสริมการศึกษาและการจัดการศึกษาของชาติ ดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อประชาชน ส่งเสริมพัฒนาการศึกษาของชาติ และส่งเสริมวัฒนธรรมของชาติ จัดเป็น "กระทรวงศึกษาธิการ" และปรับปรุงงานจากเดิม โดยยุบรวมกรมวิสามัญศึกษาและกรมสามัญศึกษาเข้าด้วยกันเป็นกรมสามัญศึกษา ยกฐานะกองโรงเรียนราษฎร์ และงานเกี่ยวกับการควบคุมและส่งเสริมการศึกษาโดยเอกชน เป็นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนมีฐานะเท่ากรม กับยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา ซึ่งเดิมสังกัดอยู่ในกรมการฝึกหัดครู เป็นหน่วยงานมีฐานะเท่ากรม กระทรวงศึกษาธิการใหม่จึงประกอบด้วยหน่วยงานใหม่ ๑๒ หน่วยงาน คือสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมการฝึกหัดครู กรมการศาสนา กรมพลศึกษา กรมวิชาการ กรมศิลปากร กรมสามัญศึกษา กรมอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า และวิทยาลัยวิชาการศึกษา

๑๑. กลุ่มงานสาธารณสุข ได้แก่หน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการสาธารณสุข จัดเป็น "กระทรวงสาธารณสุข" โดยปรับปรุงงานภายในกระทรวงเสียใหม่ ประกอบด้วยหน่วยงาน ๕ หน่วยงาน คือ สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมการแพทย์และอนามัย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และกรมส่งเสริมสาธารณสุข

๑๒. กลุ่มงานอุตสาหกรรม ได้แก่ หน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการอุตสาหกรรม หรือเพื่อส่งเสริมกิจการอุตสาหกรรม หรือหน่วยงานที่มีความสัมพันธ์กับกิจการอุตสาหกรรมอย่างใกล้ชิด จัดเป็น "กระทรวงอุตสาหกรรม" ประกอบด้วยหน่วยงานต่างๆ ในกระทรวงอุตสาหกรรมเดิมซึ่งปรับปรุงบ้างในบางส่วน กับโอนกรมทรัพย์สินทางปัญญา และสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ จากกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติมารวมไว้ด้วย ประกอบด้วย ๗ หน่วยงาน คือ สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรม

ทรัพยากรธรณี กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมวิทยาศาสตร์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม และสำนักงานปลัดปรมาณูเพื่อสันติ

๑๓. กลุ่มงานพิเศษ ได้แก่หน่วยงานที่ทำหน้าที่ปฏิบัติงานเฉพาะกรณี หรือเพื่อรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติ จัดเป็นส่วนราชการที่ไม่สังกัด สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง ซึ่งได้แก่ ทบวงการเมืองอิสระที่มีฐานะเป็นกรม เดิม ซึ่งมี ๔ หน่วยงาน คือ ราชบัณฑิตยสถาน สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา สำนักพระราชวัง สำนักราชเลขาธิการ สำหรับการจัดกลุ่มใหม่ในครั้งนี้ เห็นควรให้สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน แยกออกมาจากสำนักนายกรัฐมนตรี มาเป็นหน่วยงานพิเศษ ด้วย ทั้งนี้เพื่อให้มีอิสระในการปฏิบัติงานโดยแท้จริง

นอกจากกลุ่มงานทั้ง ๑๓ นี้ ได้มีการจัดกลุ่มพิเศษอีกกลุ่มหนึ่ง คือ หน่วยงานที่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้มหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาของรัฐต่าง ๆ ได้มีอิสระพอสมควรในการบริหารงาน และปฏิบัติการได้ตามความเหมาะสม จึงได้จัดตั้ง ทบวง มหาวิทยาลัยของรัฐขึ้น ให้มีหน้าที่ดำเนินการและกำกับการศึกษาของรัฐในระดับอุดมศึกษา นอกจากที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ ให้ทบวงนี้สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี และแบ่งงานออกเป็น ๑๒ หน่วยงาน คือ สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี สำนักงานปลัดทบวง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

สาระสำคัญของการปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม

การปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม ตามแนวที่กล่าวมาข้างต้นนั้น มีสาระสำคัญที่ควรสังเกตบางประการดังต่อไปนี้ คือ

๑. จัดหน่วยงานให้กระทรวงต่าง ๆ ปฏิบัติงานตามลักษณะงานของตนอย่างชัดแจ้งยิ่งขึ้น เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับผิดชอบงานที่เกี่ยวกับการเกษตรและ

การสหกรณ์ กระทรวงคมนาคมรับผิดชอบงานที่เกี่ยวกับการคมนาคม และการขนส่ง เป็นต้น มีการโอนหน่วยงานไปสังกัดกระทรวงตามความเหมาะสม เช่น โอนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสินค้าขาออก ให้ไปรวมกับกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โอนสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท ไปสังกัดกระทรวงมหาดไทย โอนกรมพัฒนาที่ดิน กรมชลประทาน กรมสหกรณ์ที่ดิน กรมสหกรณ์พาณิชย์และธนกิจ และงานสหกรณ์ต่าง ๆ จากกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติไปขึ้นกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ซึ่งโดยผลของการจัดหน่วยงานให้กระทรวงต่าง ๆ รับผิดชอบลักษณะงานดังกล่าว นั้น จะสามารถทำให้แก้ปัญหาทางซ้ำซ้อนกันได้ และโดยผลอันนี้ทำให้สามารถยุบเลิกหน่วยงานบางหน่วยได้ โดยเฉพาะเมื่อโอนงานต่าง ๆ ของกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติไปให้ขึ้นกับกระทรวงต่าง ๆ ตามลักษณะงานแล้ว ทำให้ลดกระทรวงไปได้ ๑ กระทรวง คือ กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ นอกจากนั้นแล้วยังลดภาระสำนักนายกรัฐมนตรีในการควบคุมงานปฏิบัติการบางอย่างได้ ทำให้สำนักนายกรัฐมนตรีสามารถปฏิบัติงานค้ำนนโยบายวางแผน ควบคุม และกำกับนโยบายของรัฐบาลได้อย่างเต็มที่มากขึ้น

๒. มีการจัดหน่วยงานบริหารทั่วไปของรัฐบาลให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ทั้งนี้การจัดหน่วยงานนี้ใหม่มุ่งเน้นที่จะให้หัวหน้าฝ่ายบริหารเป็นลักษณะ "Strong Executive" จึงกำหนดให้สำนักนายกรัฐมนตรีปฏิบัติงานเน้นเฉพาะการกำหนดนโยบาย แผนงาน และกำกับให้เป็นไปตามนโยบายและแผนงานของรัฐบาลเป็นสำคัญ งานปฏิบัติการต่าง ๆ ที่มีมาแต่เดิมซึ่งปรากฏมีความซ้ำซ้อนกับงานของกรมในกระทรวงอื่น ๆ นั้นให้โอนไปสังกัดกระทรวงต่าง ๆ ตามลักษณะงาน สำนักนายกรัฐมนตรี ตามที่ปรับปรุงใหม่นี้จึงทำหน้าที่ค้ำนการกำหนดนโยบาย แผนงาน การกำกับให้เป็นไปตามนโยบายและแผนงานของรัฐบาล ปฏิบัติงานธุรการทั่วไปของนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี และปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่มีใช้หน้าที่ของกระทรวงใดกระทรวงหนึ่งโดยเฉพาะ และโดยผลแห่งการปรับปรุงบทบาทและหน้าที่ใหม่ของสำนักนายกรัฐมนตรีนี้ นอกจากจะมีการโอนหน่วยงานบางหน่วยให้ไปสังกัดกระทรวง หรือกรมในกระทรวงอื่นตามลักษณะงานแล้ว ให้มีการปรับปรุงหน่วยงานเพื่อตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติราชการขึ้นด้วย โดยรวมงานของสำนักงานตรวจสอบการปฏิบัติเกี่ยวแก่การภาษีอากร

งานตรวจราชการของสำนักนายกรัฐมนตรี งานสำนักงานคณะกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์ ศูนย์สารนิเทศก์ ในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้นำมาปรับปรุงงานใหม่ให้เหมาะสมเพื่อที่จะเป็นหน่วยงานที่จะปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. จัดให้มีทบวงขึ้น คือ ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยทำหน้าที่ดำเนินการและกำกับเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ให้สังกัดในสำนักนายกรัฐมนตรี ทบวงนี้เป็นหน่วยงานใหม่ที่จัดตั้งขึ้น โดยรัฐบาลประสงค์จะให้สถาบันอุดมศึกษาและมหาวิทยาลัยของรัฐมีอิสระ และมีความคล่องตัวใน ด้านการบริหาร และด้านวิชาการให้มากยิ่งขึ้น แต่ทำให้เป็นทบวงสังกัดในสำนักนายกรัฐมนตรีนั้น ก็เพื่อนายกรัฐมนตรีหรือหัวหน้าฝ่ายบริหารจะได้ประสานนโยบายได้อย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้น

๔. จัดหน่วยงานเพื่อมุ่งเน้นในการแก้ปัญหาการจัดหน่วยงานในอดีต และมุ่งหวังจะส่งเสริมประสิทธิภาพในการบริหารราชการให้มากขึ้น โดยที่วัตถุประสงค์หลักของการปรับปรุงกระทรวงทบวงกรมในครั้งนี้ ก็เพื่อที่จะแก้ไขปัญหานั้นเนื่องมาจากการจัดส่วนราชการตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม พ.ศ. ๒๕๐๖ เป็นสำคัญดังที่กล่าวมาแล้ว เช่น ปัญหางานซ้อนงาน ปัญหาการประสานงานและ ปัญหาการจัดหน่วยงานผิดที่เป็นต้น พร้อมทั้งก็มุ่งหวังจะเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารราชการ โดยเฉพาะพยายามจัดหน่วยงานให้เป็นประโยชน์กับหัวหน้าฝ่ายบริหาร และเพื่อที่จะสามารถควบคุมนโยบาย แผนงาน และกำกับนโยบายแผนงานและผลงานของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยปรับปรุงหน่วยงานในสำนักนายกรัฐมนตรีเสียใหม่ เพื่อเป็นรากฐานที่จะได้กำหนดระเบียบกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการนี้ให้เหมาะสมชัดเจนยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

สรุปและข้อสังเกต

๑. การปรับปรุงกระทรวงทบวงกรมในครั้งนี้มีผู้กังวลใจอยู่มากว่า หน่วยงานที่ปรับปรุงใหม่โดยยุบโอนหรือโยกย้ายให้ไปสังกัดกระทรวงทบวงกรมอื่น นั้น ทางราชการได้เตรียมการ หรือดำเนินการอย่างไรบ้าง นั้น เกี่ยวกับเรื่องนี้ได้ทราบว่าทางราชการก็ได้เตรียม

การไว้แล้ว โดยที่ได้พิจารณาส่วนราชการและอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ในกรมหรือหน่วยงานที่เปลี่ยนแปลงใหม่นั้นไว้แล้ว แต่ในระยะแรกซึ่งยังมีได้ประกาศปรับปรุงส่วนราชการภายในหน่วยงานดังกล่าว ก็ให้ดำเนินการคงต่อไปนั้ไปก่อน คือ สำหรับหน่วยงานที่มีมติให้ยุบเลิกไป เช่น สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง(บางส่วน) และสำนักงานวิชาการและวางแผน ในกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ นั้น ให้โอนกิจการต่าง ๆ รวมทั้งข้าราชการและลูกจ้าง ไปสังกัดสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรีก่อน ท่อไปจะได้มอบหมายหรือจัดสรรให้ไปประจำในกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ที่ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ตามความเหมาะสมต่อไป สำหรับหน่วยงานที่โอนไปสังกัดกระทรวงอื่น หรือกรมอื่น ๆ โดยที่มีต้องเปลี่ยนแปลงโครงสร้างภายในแต่อย่างใด เช่น สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท ซึ่งให้ไปสังกัดกระทรวงมหาดไทย นั้นคงไม่เกิดปัญหา เพราะสามารถปฏิบัติงานได้ตามเดิม ส่วนหน่วยงานที่โอนไปรวมกับหน่วยงานอีกหน่วยหนึ่ง แล้วตั้งเป็นกรมใหม่ เช่น กรมการค้าต่างประเทศ ที่รวมงานสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสินค้าขาออกเข้าไว้ด้วย หรือกรมวิชาการเกษตรที่รวมงานของกรมการข้าวและกรมกสิกรรมเข้าด้วยกัน เป็นต้น นั้น ในระยะแรกนี้ให้ถือว่าเสมือนกับมีหน่วยงานเดิมอยู่ก่อน จนกว่าจะมีประกาศปรับปรุงส่วนราชการและอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ในชั้นต่อไปอีกครั้ง

๒. อย่างไรก็ดี ตามอาจจะ มีปัญหาตามที่มีผู้ กังวลใจ อยู่บ้าง เกี่ยวกับเรื่องการทำงาน ของข้าราชการในหน่วยงานที่ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เหล่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะแรกและรู้สึกว่าจะมีผู้วิพากษ์วิจารณ์ถึงเรื่องนี้อยู่เหมือนกัน เช่น ข้าราชการไม่ค่อยจะทำงานหรือไม่ค่อยมีงานทำ เป็นต้น เรื่องนี้เชื่อว่าหัวหน้าส่วนราชการใหม่ที่รับผิดชอบคงจะต้องรีบดำเนินการปรับปรุงงาน และมอบหมายงานกันใหม่ และคงไม่ปล่อยให้ข้าราชการไม่มีงานทำอย่างที่มีเสียงกล่าวขวัญและวิพากษ์วิจารณ์อย่างแน่นอน

๓. การปรับปรุงส่วนราชการในระดับกระทรวงและระดับกรมดังกล่าวนี้ เป็นโครงสร้างหลักเท่านั้น ทราบว่าคณะที่ปรึกษาฯ ได้พิจารณาเห็นว่าจำเป็นจะต้องปรับปรุงโครงสร้างภายในกรม คือระดับกองด้วย มิใช่จัดทำเฉพาะหน่วยงานที่มีการยุบรวม หรือมีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวแล้วเท่านั้น ทั้งนี้เพราะว่าในหน่วยงานระดับกรม และในบางกรมยังมี

การจัดหน่วยงานยังไม่เหมาะสมอยู่บ้าง แต่ในระหว่างนี้กำลังอยู่ในระยะดำเนินการปรับปรุงอยู่ในทุก ๆ กระทรวง

๔. อนึ่ง ผู้เขียนคิดว่า เพื่อที่จะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับประสิทธิภาพของข้าราชการ เพื่อขจัดปัญหาคนล้นงานในบางหน่วยงาน และเพื่อกำหนดคุณสมบัติคุณสมบัติของข้าราชการให้เหมาะสมกับงานยิ่งขึ้น ทางราชการน่าจะมียุทธศาสตร์ให้มีการเร่งรัดจัดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ในกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ให้เสร็จสิ้นทุก ๆ กระทรวงโดยเร็วด้วย

๕. นอกจากนั้นจะเห็นได้ว่าการปรับปรุงส่วนราชการ หรือกระทรวงทบวงกรม นั้น เป็นเพียงเรื่องหนึ่งเท่านั้น และเป็นเพียงโครงสร้างรากฐานในการบริหารราชการเท่านั้น แต่การบริหารราชการอาจจะไม่ได้ผลอะไรดีขึ้นมาเท่าที่ควร หากว่ามีได้มีการปรับปรุงด้านอื่น ๆ ในระบบบริหารของประเทศด้วย อาทิเช่น วิธีการทำงานของข้าราชการ การประสานงานและการปรับปรุงประสิทธิภาพของข้าราชการ เพราะฉะนั้นจึงเป็นที่คาดหมายไว้ว่างานสำคัญอีกหลายอย่างซึ่ง เกี่ยวกับการปรับปรุงระบบบริหารราชการนั้น มิได้สิ้นสุดอยู่ที่การปรับปรุงโครงสร้างของส่วนราชการเท่านั้น คงจะต้องพิจารณาปรับปรุงระบบบริหารและรวมทั้งระบบราชการและตัวข้าราชการซึ่งเป็นตัวจักรสำคัญในการบริหารอีกด้วย.

การสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนและตัดโอนตำแหน่ง

ชัยณรงค์ ละออหวล

(ต่อจากฉบับที่แล้ว)

ข้อ ๔ ภายใต้บังคับข้อ ๒ และข้อ ๓ การสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนที่ใช้บรรจุผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ จะกระทำได้ก็แต่เฉพาะในระหว่างอัตราเงินเดือนที่ใช้บรรจุผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพอย่างเดียวกัน

การสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนตามที่กล่าวในวรรคก่อน ถ้าหากเป็นการสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนในระหว่างตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างเดียวกัน เช่น ตำแหน่งประมงจังหวัด ถึงแม้อัตราเงินเดือนสำหรับตำแหน่งนั้น ๆ จะเป็นอัตราเงินเดือนที่ได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ไว้ให้ใช้บรรจุผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพต่างกัน หรือมิใช่อัตราเงินเดือนที่ใช้บรรจุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพใดก็ตาม ก็ให้สับเปลี่ยนกันได้

ความในข้อนี้ ก่อให้เกิดปัญหาและความยุ่งยากสืบสนมาก

เรื่องที่ผิดพลาด และที่เข้าใจผิด หรือมีความเข้าใจในเรื่องสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนของตำแหน่งต่าง ๆ ไปคนละทางสองทาง สาเหตุส่วนใหญ่ก็มาจากข้อนี้

เพราะความหมายของคำว่า “ภายใต้บังคับของข้อ ๒ และข้อ ๓” ในวรรคแรก และคำว่า “ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างเดียวกัน” ในวรรคสอง

บางท่านได้ตีความหมายของคำว่า “ภายใต้บังคับของข้อ ๒ และข้อ ๓” หมายความว่า ข้อ ๒ และข้อ ๓ กำหนดไว้ว่าอย่างไรก็ต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ นั้น ถ้าไม่ได้กำหนดไว้ก็ให้เป็นไปตามข้อ ๔ นี้

นั่นก็คือ หมายความว่า การสืบเปลี่ยนอัตราราคาเงินเคียนของตำแหน่งที่มีอัตราราคาเงินเคียน ไม่สูงกว่าชั้นโท อันดับ ๒ ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ หรือตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่ ก.พ. อนุมัติหลักการในการกำหนดอัตราราคาเงินเคียนของตำแหน่งไว้ตามข้อ ๓ แล้วก็ให้กระทรวงทบวง กรมต่างๆ ทำได้เอง โดยไม่ต้องพิจารณาว่าจะเป็นที่แหน่งที่มีเงินเดือนให้บรรจผู้ได้รับปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ถ้าตีความอย่างนี้ ก็เท่ากับว่า ตำแหน่งที่มีเงินเดือนให้บรรจผู้ได้รับประกาศนียบัตร ประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปริญญาตรี ปริญญาโท ซึ่งจะบรรจเข้ารับราชการได้เฉพาะในระดับชั้นจตุรา ตริ และชั้นโท อันดับ ๑ และอันดับ ๒ ให้กระทรวงทบวงกรมสืบเปลี่ยนอัตราราคาเงินเคียนกันได้ ไม่ว่าจะเป็นการสืบเปลี่ยนอัตราราคาเงินเคียน ของตำแหน่งที่มีเงินเดือนให้บรรจผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพอย่างเดียวกันหรือไม่ หรือระหว่างตำแหน่งที่มีเงินเดือนให้บรรจผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพกับอัตราราคาเงิน เคียนของตำแหน่งที่มีเงินเดือนสอบแข่งขัน หรือสอบเลื่อนชั้นก็ตาม

แต่ถ้าตำแหน่งที่มีอัตราราคาเงินเคียนสูงกว่าชั้นโท อันดับ ๒ และตำแหน่งหัวหน้าส่วน ราชการประจำเขต ประจำจังหวัด ประจำอำเภอ ที่ ก.พ. ยังไม่ได้อนุมัติหลักการในการกำ หนดอัตราราคาเงินเคียนของตำแหน่งไว้ ถ้าเป็นตำแหน่งที่มีเงินเดือนให้บรรจผู้ได้รับปริญญาหรือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ กระทรวงทบวงกรมจะสืบเปลี่ยนอัตราราคาเงินเคียนกันได้ เฉพาะตำแหน่งที่ มีเงินเดือนให้บรรจผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพอย่างเดียวกันเท่านั้น

ซึ่งข้อเท็จจริงปรากฏว่า ส่วนใหญ่ของตำแหน่งสูงๆ ระดับนี้ เป็นตำแหน่งที่ไม่มี เงินเดือนให้บรรจผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ เพราะเป็นตำแหน่งที่สอบเลื่อนชั้น จากผู้มีความรู้ความชำนาญและความสามารถในการปฏิบัติงานแล้ว ได้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นเรื่อย ๆ

ผู้ที่ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพจะบรรจเข้ารับราชการได้ ไม่สูงกว่าชั้น โทอันดับ ๒ ชั้น ๒๐๐๐ บาท เป็นส่วนมาก

ผู้ที่จะได้รับเงินเดือนสูงกว่านี้ ก็เป็นผู้ที่ได้รับปริญญาเอก

ซึ่งมีน้อยมาก

ถ้าตีความหมายตามที่กล่าวมานี้ ก็เป็นเรื่องแปลก เพราะจะเห็นได้ว่าระเบียบหลัก

เกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามข้อ ๔ ก็เกือบจะไม่มีประโยชน์ ไม่มีตำแหน่งที่เข้าอยู่ในระเบียบที่วางไว้ ระเบียบหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพื่อความสวยงาม หรือกำหนดเล่นโก้ ๆ เท่านั้นเอง

หรืออาจกล่าวได้ว่าสำหรับตำแหน่งที่มีปัญหายุ่งยาก มีจำนวนตำแหน่งมากมาย ควรจะมีระเบียบและหลักเกณฑ์เป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อป้องกันปัญหาความยุ่งยากที่จะเกิดขึ้น

กอบปด้อยให้ทำได้เอง

แต่ตำแหน่งที่ไม่มีปัญหาในการสืบเปลี่ยนอัคราเงินเคียน เพราะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๑ อยู่แล้ว กลับเอาเรื่องเงื่อนไขของตำแหน่งมากำหนดเพิ่มเติมไว้อีก

เปรียบเสมือนว่า ถ้วยชามที่มีกับข้าวซึ่งจะต้องกินในมือต่อ ๆ ไป ไม่เอาฝาชีครอบ กลับเอาฝาชีไปครอบถ้วยชามเปล่า ๆ ไว้

ซึ่งไม่น่าจะเป็นเช่นที่วางนี้ได้เลย

ดังนั้นคำว่า “ภายใต้บังคับของข้อ ๒ และข้อ ๓” คงจะมีความหมายคนละอย่าง กับที่ ได้กล่าวมาแล้ว

คำว่า “ภายใต้บังคับของข้อ ๒ และข้อ ๓”

จึงน่าจะมีความหมายว่าเป็นเงื่อนไขประการหนึ่งของข้อ ๒ และข้อ ๓

หมายความว่า ให้ให้กระทรวงทบวงกรมสืบเปลี่ยนอัคราเงินเคียนของตำแหน่งที่ไม่สูงกว่าชั้นโท อันดับ ๒ หรือตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่ ก.พ. อนุมัติ หลักการในการกำหนดอัคราเงินเคียนของตำแหน่งไว้แล้วนั้น ถ้าตำแหน่งใดมีเงื่อนไขให้บรรจผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ จะสืบเปลี่ยนอัคราเงินเคียนของตำแหน่งได้ก็เฉพาะแต่อัคราเงินเคียนของตำแหน่งที่มีเงื่อนไขอย่างเดียวกัน

ถ้ามีเงื่อนไขให้บรรจผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพต่างกัน หรือตำแหน่งที่มีเงื่อนไขให้บรรจผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพกับตำแหน่งที่มีเงื่อนไขให้

* ในทางปฏิบัติปัจจุบันนี้ ได้ค่อนข้างคลาไคลไปมาก เพราะการควบคุมตำแหน่งเป็นไปอย่างได้ผล สามารถตรวจสอบได้ มีเลขที่ตำแหน่ง และบัตรหรือทะเบียนตำแหน่ง ดังนั้น ถ้าเป็นการสืบเปลี่ยนอัคราเงินเคียนว่าง ก็พิจารณาว่า ต้องหาอัคราเงินเคียนไม่ต่ำกว่าชั้นตำแหน่ง และไม่เกินชั้นสูงของตำแหน่งนั้น ๆ ส่วนเรื่องเงื่อนไขของตำแหน่งพิจารณาตอนบรรจุแต่งตั้ง

บรรจุกจากผู้สอบแข่งขันหรือสอบเลื่อนชั้น ถ้าจะสืบเปลี่ยนอัตราเงินเดือนกัน ต้องขออนุมัติ ก.พ. ก่อน

ตัวอย่าง ตำแหน่งนิติกรตรี มีเงินเดือนให้บรรจุกู้ได้รับปริญญาทางกฎหมาย กระทรวงทบวงกรมก็จะสืบเปลี่ยนอัตราเงินเดือนของตำแหน่งนี้ กับตำแหน่งที่มีเงินเดือนให้บรรจุกู้ได้รับปริญญาทางกฎหมายด้วยกันเท่านั้น จะสืบเปลี่ยนอัตราเงินเดือนของตำแหน่งนิติกรตรีชั้นนี้ กับตำแหน่งประจำแผนกที่มีเงินเดือนให้การบรรจุกจากผู้สอบแข่งขันไม่ได้

การตีความหมายว่า ข้อ ๔ เป็นเงื่อนไขของข้อ ๒ และข้อ ๓ ก็โดยพิจารณาถึงเจตนารมณ์และหลักการในการกำหนดตำแหน่ง ประกอบกับสภาพความเป็นจริงในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ ตลอดจนข้อความที่กำหนดไว้ในระเบียบและหลักเกณฑ์นี้ คือ

(๑) ตำแหน่งในระดับชั้นจตุรา—ตรี—โท อันดับ ๑ และโทอันดับ ๒ เป็นตำแหน่งที่มีเงินเดือนให้บรรจุกู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีจำนวนตำแหน่งมากกว่าระดับอื่น ๆ มาก สืบเปลี่ยนอัตราเงินเดือนกันอยู่เสมอเป็นประจำ เป็นระดับตำแหน่งที่เคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา ความสับสนวุ่นวายก็ย่อมเกิดขึ้นเป็นของธรรมดา ถ้าปล่อยให้ทำได้เองตามข้อ ๒ และข้อ ๓ (ตามความเห็นแรก) จะเกิดปัญหาในทางปฏิบัติและยุ่งยากกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย คือการเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ก.พ. กรมบัญชีกลาง และสำนักงานประมาณ

เช่น สืบเปลี่ยนอัตราเงินเดือนของตำแหน่งที่มีเงินเดือนให้บรรจุกู้ได้รับปริญญาโท อัตราเงินเดือนของตำแหน่งนี้สมมุติว่าเป็นชั้นโท อันดับ ๒ ชั้น ๒๐๐๐ บาท ถ้าให้สืบเปลี่ยนกับอัตราเงินเดือนชั้นโท อันดับ ๑ ชั้น ๑๓๐๐ บาท ตามข้อ ๒ ได้ ก็ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับเงื่อนไขของตำแหน่ง เกิดปัญหาเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้ง ต้องไปขอเงินจากสำนักงานประมาณมาพออัตราเงินเดือน ต้องทำบัญชีต่อจ่ายเพิ่มเติม ซึ่งเป็นเรื่องวุ่นวายสับสนและถ้าไม่ได้รับอนุมัติให้พออัตราเงินเดือน ก็ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับเงื่อนไขของตำแหน่งที่กำหนดไว้แล้ว จะบรรจุแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติที่กำหนดไว้ไม่ได้ เพราะเงินเดือนของตำแหน่งต่ำกว่าอัตราเงินเดือนที่จะบรรจุผู้มีคุณสมบัติตามเงื่อนไข

(๒) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๕ การควบคุมตำแหน่งต่าง ๆ ในราชการพลเรือนยังไม่ดีพอ การติดตามความเคลื่อนไหว การตรวจสอบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับตำแหน่งและอัตราเงิน

เดือนยุ่งยากและมีปัญหา คู่มือในการปฏิบัติงานยังไม่อยู่ในสภาพที่จะใช้ให้ได้ผลเต็มที่ ถ้าไม่กำหนดระเบียบและหลักเกณฑ์ในเรื่องนี้ไว้ การบรรจุแต่งตั้งข้าราชการในตำแหน่งต่าง ๆ จะเป็นเรื่องที่ทำให้เกิดปัญหาโต้แย้งถกเถียงกันไม่มีที่สิ้นสุด สภาพการในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ ใช้ระบบความจำและมติ ก.พ. เป็นคู่มือในการปฏิบัติงาน เลขที่ประจำตำแหน่งยังไม่มี บัตรหรือทะเบียนตำแหน่ง ส่วนใหญ่แล้วกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ก็ยังไม่ได้ออกกัน ดังนั้นถ้าให้สับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนของตำแหน่งที่มีเงินเดือน ให้บรรจุผู้ ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพกันตัวเอง แล้วเงินเดือนของตำแหน่งก็จะเปลี่ยนแปลงไป จนไม่รู้ว่ตำแหน่งใดมีเงินเดือนอย่างไรของผู้ปฏิบัติงาน การเจ้าหน้าที่ ไม่อาจจะจำเงินเดือนของตำแหน่งได้หมดทุกตำแหน่ง เพราะตำแหน่งระดับนี้มีมากมายเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา ยิ่งถ้ามีการเปลี่ยนตัวผู้ปฏิบัติงานการเจ้าหน้าที่ในเรื่องนี้ ที่จะให้ขึ้นไปตามเงินเดือนของตำแหน่ง เพื่อให้เป็นไปตามหลักการและเจตนารมณ์ในการกำหนดตำแหน่งนี้ เป็นเรื่องที่ไม่มีความเป็นไปได้เลย

จึงจำเป็นต้องมีเครื่องมืออะไรสักอย่างหนึ่งที่จะใช้ในการติดตามตรวจสอบความเคลื่อนไหว และเป็นหลักฐานในการปฏิบัติงานการเจ้าหน้าที่ เพื่อให้การบรรจุแต่งตั้ง สับเปลี่ยนโยกย้ายตัวบุคคล เป็นไปโดยถูกต้องเกิดประโยชน์แก่ราชการและเป็นไปตามที่ ก.พ. ได้กำหนดตำแหน่งไว้แต่เดิม นั่นก็คือวางระเบียบปฏิบัติในเรื่องนี้ไว้

(๓) และเมื่อพิจารณาข้อความในวรรคสองของข้อ ๔ นี้เอง ก็ให้เห็นเหตุผลได้ชัดเจนว่า คำว่า "ภายใต้บังคับของข้อ ๒ และข้อ ๓" นั้น หมายถึงข้อ ๔ วรรคแรก เป็นเงินเดือนของข้อ ๒ และข้อ ๓

ข้อความในวรรคสองนี้ กำหนดเฉพาะ "ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างเดียวกัน" ถ้าตีความหมายคำว่า "ภายใต้บังคับของข้อ ๒ และข้อ ๓" ว่าถ้าข้อ ๒ และข้อ ๓ กำหนดไว้อย่างไรก็ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้แล้ว ก็ไม่จำเป็นจะต้องมีข้อ ๔ วรรคสองนี้ เพราะข้อ ๔ วรรคสองกำหนดไว้แคบ เฉพาะตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างเดียวกันเท่านั้น ส่วนข้อ ๒ และข้อ ๓ กว้างมาก จะเป็นตำแหน่งอะไรก็ได้

สำหรับวรรคสองข้อ ๔ เป็นการกำหนดเพื่อผ่อนคลายให้กระทรวงทบวงกรมสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนกันได้เฉพาะตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างเดียวกัน และได้ยกตัวอย่างตำแหน่งประมงจังหวัดไว้ เพราะตามข้อเท็จจริงนั้นตำแหน่งประมงจังหวัดในสมัยนั้น มีบางตำแหน่งหรือบางจังหวัดที่มีเงื่อนไข ให้บรรจุผู้ได้รับปริญญาโท และบางจังหวัดหรือส่วนใหญ่ก็สอบเลื่อนชั้นด้วยความรู้ความสามารถ แต่โดยที่ หน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะของงานที่ปฏิบัติของตำแหน่งประมงจังหวัด ทุกจังหวัดก็คล้าย ๆ กัน ก.พ. จึงอนุมัติให้กรมประมงสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนของตำแหน่งประมงจังหวัดได้ แม้ว่าเงื่อนไขของตำแหน่งจะแตกต่างกันก็ตาม.

การกำหนดไว้เช่นนี้ ถ้าคิดถึงสมัยเมื่อ ๑๐ กว่าปีมาแล้ว ต้องนับว่าเป็นแนวความคิดที่ก้าวหน้ามาก เพราะสมัยนั้นการกำหนดตำแหน่งพิจารณากันที่ละรายที่ละตำแหน่ง ผู้พิจารณาไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่หรือกรรมการ ก.พ. ก็เปลี่ยนแปลงเข้าออกไปตามวาระ จึงทำให้ตำแหน่งที่มีชื่ออย่างเดียวกันมีหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะของงานที่ปฏิบัติเหมือนกัน ต้องการความรู้ความชำนาญ หรือคุณวุฒิของผู้ดำรงตำแหน่งอย่างเดียวกัน แต่กำหนดเงื่อนไขของตำแหน่งไว้แตกต่างกันได้ ตามเหตุผลความจำเป็นที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าเฉพาะคราว แต่ก็ ได้ยึดหลักการพิจารณากำหนดตำแหน่ง และหลักการบริหารงานบุคคล โดยกำหนดระเบียบและหลักเกณฑ์ในการสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนไว้ ทำให้ราชการดำเนินไปได้อย่างคล่องตัวพอสมควร

วรรคสองของข้อ ๔ ทำให้เกิดปัญหาความยุ่งยากและมีข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานไม่น้อยไปกว่าวรรคแรก เพราะคำว่า "ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างเดียวกัน" ถ้าการเจ้าหน้าที่พิจารณาเฉพาะตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างเดียวกันเท่านั้น โดยไม่ได้พิจารณาเจตนาและหลักการกำหนดตำแหน่ง และไม่รู้สึกว่า เพราะเหตุใดจึงยกตัวอย่างตำแหน่งประมงจังหวัดแล้ว ก็จะทำให้การปฏิบัติงานสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนของตำแหน่งต่าง ๆ ผิดพลาดไปได้

เพราะตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างเดียวกันมีมากมาย เช่น ประจำแผนก วิทยากรตรี วิทยากรโท ฯลฯ เป็นต้น ตำแหน่งเหล่านี้มีเงื่อนไขการบรรจุแตกต่างกัน หน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะของงานที่ปฏิบัติก็แตกต่างกัน จึงไม่อยู่ในหลักการและเจตนาของวรรคสองนี้ เพราะถ้าให้สับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนของตำแหน่งประจำแผนก วิทยากรตรี วิทยา

กรโท เหล่านี้กันตัวเองแล้ว อาจจะมีปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นได้ คือปัญหาเกี่ยวกับเงินเดือนของตำแหน่ง การบรรจุแต่งตั้งเงินเดือนของตำแหน่ง ฯลฯ

ปัญหา ข้อยุ่งยากและความผิดพลาดที่เกิดจากวรรคสองของข้อ ๔ นี้ เพราะในการสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนของตำแหน่งต่าง ๆ นั้น ส่วนใหญ่ต้องแต่งตั้งตัวบุคคลไปด้วย ถ้าไม่ได้แยกพิจารณาระเบียบหลักเกณฑ์การสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนอย่างหนึ่ง และแยกพิจารณาเรื่องเงินเดือนของตำแหน่งและวุฒิของตัวบุคคลไว้อีกอย่างหนึ่งแล้ว การปฏิบัติงานในเรื่องนี้ก็จะผิดพลาด และมีปัญหาตามมาทันที

ตัวอย่างเช่น ตำแหน่งพนักงานที่ดินอำเภอตรี อำเภอบางละมุง มีเงินเดือนให้บรรจุผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมาย และตำแหน่งพนักงานที่ดินอำเภอตรี อำเภอหนองจอกมีเงินเดือนให้บรรจุผู้สอบแข่งขันชั้นตรี

ถ้าสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนโดยโอนตัวนาย ข. จากอำเภอหนองจอกมาอยู่บางละมุง แต่ นาย ข. มีวุฒิ ม. ๖ ก็ย่อมขัดกับเงินเดือนของตำแหน่งซึ่งทำไม่ได้

แต่ถ้าเป็นการสับเปลี่ยนเฉพาะอัตราเงินเดือน ก็ทำได้เอง แต่ก็ต้องคู่คี่ว่า เมื่อสับเปลี่ยนกันแล้ว อัตราเงินเดือนของตำแหน่งพนักงานที่ดินอำเภอตรี อำเภอบางละมุงต้องไม่ต่ำกว่าชั้นตรี อันดับ ๒ ชั้น ๑๒๕๐ บาท

สำหรับทางปฏิบัติตามข้อนี้ ปัจจุบันได้ผ่อนคลายจากข้อความที่กำหนดไว้มาก เพราะถ้าเป็นการสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนว่าง แม้จะไม่ใช้อัตราเงินเดือนของตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างเดียวกันก็ตาม กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ก็สับเปลี่ยนกันโดยพิจารณาถึงเงินเดือนของตำแหน่งพิจารณาถึงอัตราเงินเดือนขั้นต่ำ ชั้นสูง ของตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดไว้ คิดว่าถ้าต่อไปมีการแก้ไขระเบียบและหลักเกณฑ์การสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือน คงจะแก้ไขข้อความให้มีหลักในแนวเดียวกับทางปฏิบัติเวลานี้ คือแยกเรื่องเงินเดือนของตำแหน่ง เงินใจและคุณวุฒิของตัวบุคคลออกจากกัน ก็จะทำให้การดำเนินการสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนคล่องตัวขึ้น ไม่มีใครเสียหาย ไม่เกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน ประหยัดทั้งเวลาและวัสดุที่จะใช้ และไม่ทำให้ผิดไปจากเจตนารมณ์

และหลักการกำหนดตำแหน่งแต่อย่างใด การควบคุมตรวจสอบก็มีคู่มือ และวิธีการที่จะติดตามความเคลื่อนไหวได้อยู่แล้ว

ข้อ ๕. การสับเปลี่ยนหรือโอนอัตราเงินเคียนสำหรับตำแหน่งต่าง ๆ จากส่วนราชการใดไปไว้ในอีกส่วนราชการหนึ่งของกรมเดียวกัน อันทำให้อัตรากำลังส่วนราชการของกรมนั้นเปลี่ยนแปลงไป ต้องขอให้ ก.พ. อนุมัติก่อน เว้นแต่การสับเปลี่ยนหรือโอนอัตราเงินเคียนข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวาและชั้นตรี ให้กระทำได้โดยไม่ต้องขออนุมัติ ก.พ. แต่ทรงมีเงื่อนไขว่า

ก. ไม่ใช่อัตราเงินเคียนตำแหน่งที่บรรจุผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ ก.พ. อนุมัติไว้ หรือ

ข. ไม่ใช่อัตราเงินเคียนข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี ที่ ก.พ. อนุมัติให้กำหนดจากอัตราเงินเคียนข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวา ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

ถ้อยคำที่ใช้ในข้อนี้ทั้งคำว่า "สับเปลี่ยน" และคำว่า "ตัดโอน" ทรงเพราะว่าแต่เดิมนั้นยังไม่มีผู้ให้ความหมายของคำ "สับเปลี่ยนอัตราเงินเคียน" และ "ตัดโอนตำแหน่ง"

สมัยเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๕ ความเข้าใจในเรื่องตำแหน่งอัตราเงินเคียนและถ้อยคำอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องยังไม่แพร่หลายและความเข้าใจในเรื่องนี้ยังสับสน บางท่านก็เข้าใจและมีความเห็นว่า ถ้ามีการแลกเปลี่ยนตำแหน่งอัตราเงินเคียนกัน ก็ถือว่าเป็นการสับเปลี่ยน เช่นแลกเปลี่ยนตำแหน่งวิทยากรตรีกับตำแหน่งวิทยากรโท ระหว่างแผนก ก. กับแผนก ข. ก็ถือว่าสับเปลี่ยนและทำให้อัตรากำลังของแผนก ก. และแผนก ข. เปลี่ยนแปลงไป เพราะว่ามีตำแหน่งวิทยากรตรีลดลง ๑ ตำแหน่ง แต่เพิ่มตำแหน่งวิทยากรโท ๑ ตำแหน่ง และในขณะเดียวกันแผนก ข. ก็ลดตำแหน่งวิทยากรโท ๑ ตำแหน่ง แต่มีตำแหน่งวิทยากรตรีเพิ่มขึ้น ๑ ตำแหน่ง

แต่ถ้าให้ความหมายของคำว่า "สับเปลี่ยน" หมายถึงการแลกเปลี่ยนอัตราเงินเคียนส่วนชื่อตำแหน่ง เงื่อนไขของตำแหน่งยังคงที่ไม่เปลี่ยนแปลงไป และความหมายของคำว่า "ตัดโอน" หมายถึงการตัดโอนตำแหน่งซึ่งประกอบด้วยชื่อตำแหน่ง เงื่อนไขและอัตราเงินเคียน

ของตำแหน่งจากส่วนราชการหนึ่งไปไว้ในอีกส่วนราชการหนึ่งแล้ว ถ้อยคำที่กำหนดไว้ในข้อ ๕ นี้ ก็หมายถึงการตัดโอนตำแหน่ง

นอกจากนี้ คำว่า "ส่วนราชการ" ก็มีปัญหาถกเถียงและมีความเห็นไม่ตรงกัน บางท่านก็หมายความถึงส่วนราชการระดับกรม บางท่านก็มีความเห็นว่า หมายความถึงส่วนราชการที่แบ่งออกเป็นแผนกและกอง และหน่วยงานอย่างอื่นตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ หรือประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

ซึ่งเรื่องนี้ ก.พ. ได้พิจารณาตีความคำว่า "ส่วนราชการ" ตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ แล้วมีความเห็นว่า ส่วนราชการนั้นนอกจากหมายถึง แผนกกอง หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนหรือประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีแล้ว ให้หมายความรวมถึงส่วนราชการตามพฤตินัยที่กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ได้จัดตั้งขึ้นตามโครงการที่ต้องปฏิบัติงานใด ๆ หรือตามความจำเป็นของทางการ โดยมีข้าราชการประจำปฏิบัติงานอยู่ และมีตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นเป็นหัวหน้าบังคับบัญชารับผิดชอบเป็นอิสระ แต่ทั้งนี้ หน่วยงานเช่นนี้ต้องเป็นหน่วยงานที่ ก.พ. ได้รับรองและได้อนุมัติให้มีตำแหน่งต่าง ๆ ปฏิบัติหน้าที่ตามความจำเป็น รวมทั้งตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นเป็นหัวหน้าบังคับบัญชาส่วนราชการดังกล่าวด้วย เช่นตำแหน่งช่างพิเศษฝ่ายเขียน เป็นผู้บังคับบัญชาการก่อสร้างเขียนในฐานะผู้อำนวยกรกอง ตำแหน่งนายแพทย์พิเศษผู้อำนวยกรศูนย์กำจัดไข้มาลาเรียเขต เป็นผู้บังคับบัญชาศูนย์กำจัดไข้มาลาเรียเขต ในฐานะผู้อำนวยกรกอง พนักงานแรงงานเอก เป็นผู้บังคับบัญชาสำนักงานแรงงานในฐานะหัวหน้ากอง ฯลฯ

ดังนั้น คำว่า "ส่วนราชการ" ตามข้อ ๕ นี้จึงมีความหมายมากกว่า "ส่วนราชการตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการหรือประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี" คือหมายถึง "งาน" หรือ "โครงการ" หรือ "ศูนย์" หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่ ก.พ. ได้พิจารณาและกำหนดตำแหน่งไว้ด้วย

การที่ ก.พ. ได้พิจารณาหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยากง่ายของงานในส่วนราชการต่าง ๆ และได้กำหนดให้มีตำแหน่ง ระเบียบตำแหน่ง และจำนวนตำแหน่งให้เหมาะสมกับ

งานของหน่วยงานนั้น ๆ ไว้แล้ว ถ้าให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ สับเปลี่ยนอัตราเงินเดือน และตัดโอนตำแหน่งได้เองนอกเหนือจากระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้ว การกำหนดตำแหน่งเพื่อความเหมาะสม และประโยชน์ของงานดังกล่าวก็จะไม่เป็นไปตามหลักการและสมเจตนาารมณ์ของกฎหมาย

การตัดโอนตำแหน่งนั้น ควรจะดำเนินการเมื่อมีความจำเป็นจริง ๆ เพราะ มิฉะนั้นอาจจะเกิดความเสียหายแก่ราชการส่วนรวมได้ และไม่เป็นธรรมแก่ผู้ปฏิบัติงาน คืองานมากแต่อาจจะมีตำแหน่งน้อย หรือกลับกันงานน้อยแต่มีตำแหน่งมาก ซึ่งย่อมทำให้ขวัญกำลังใจของข้าราชการผู้ปฏิบัติงานเสียได้ง่าย นอกจากนี้ยังมีผลกระทบต่อราชกรผู้เสียภาษีอากรซึ่งส่วนหนึ่งของภาษีเป็นเงินเดือนของข้าราชการ ถ้าราชการไม่ได้ใช้คนให้เหมาะสมกับค่าตอบแทนแล้ว ก็เป็นการใช้จ่ายเงินภาษีอากรที่ฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็น

แต่อย่างไรก็ดี ในการบริหารราชการ ถ้าจะไม่ให้หัวหน้าหน่วยงานระดับกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ พิจารณาคำเนินการและรับผิดชอบในเรื่องนี้บ้าง ในบางกรณีและบางระดับแล้วก็อาจจะขาดหลักไม่คล่องตัวในการบริหารและการปฏิบัติงาน ซึ่งจะทำให้ราชการต้องล่าช้าไปด้วย

ก.พ. จึงได้กำหนดให้กระทรวงทบวงกรมตัดโอนตำแหน่งได้เองเฉพาะชั้นจัตวาและชั้นตรีเท่านั้น

และยังมีเงื่อนไขต่อไปอีกว่า ชั้นจัตวาและชั้นตรีที่ให้ตัดโอนตำแหน่งได้เองนี้ ต้องไม่ใช่

- ตำแหน่งที่มีเงื่อนไขบรรจุผู้มีปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ
- ตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดอัตราเงินเดือนเป็นชั้นสูงชั้น หรือที่เรียกกันว่า “ปรับขยาย” จากชั้นจัตวาเป็นชั้นตรี

หลักเกณฑ์ตามข้อ ๕ นี้ ถ้ามีการปรับปรุงแก้ไขระเบียบหลักเกณฑ์การปรับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนและตัดโอนตำแหน่ง ก็อาจจะต้องพิจารณาแก้ไขปรับปรุงข้อ ๕ นี้ด้วย เพราะ ถ้อยคำและข้อความยุ่งยาก สับสน และตรวจสอบหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ยาก เป็นข้อ

หาในทางปฏิบัติ ตลอดจนการควบคุมตำแหน่งก็ไม่อาจจะให้เป็นไปตามหลักการและเจตนารมณ์ของกฎหมายได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ เพราะแต่ละกระทรวงทบวงกรมมีตำแหน่งเป็นจำนวนมากเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวอยู่เสมอ ในการปฏิบัติงานการเจ้าหน้าที่ ถ้าไม่มีทะเบียนตำแหน่ง ซึ่งมีลักษณะเป็นประวัติตำแหน่ง และติดตามความเคลื่อนไหวเป็นประจำ และให้ทันเหตุการณ์อย่างสม่ำเสมอแล้วเมื่อเวลาผ่านไปนาน ๆ เข้า ก็ไม่สามารถจะจำรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตำแหน่งได้ ยิ่งถ้ามีการเปลี่ยนตัวผู้ปฏิบัติงานการเจ้าหน้าที่ ถ้าคนเก่าไม่ได้ทำทะเบียนตำแหน่งไว้ โอกาสที่จะผิดพลาดยังมีมากขึ้น หลักฐานต่าง ๆ เช่น หนังสือตอบมติของ ก.พ. ถึงจะเก็บเป็นหมวดหมู่อย่างไรก็หาได้ยาก ขาด ศูนย์หายได้โดยง่าย นอกจากนี้ ถ้าตำแหน่งนั้นมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงจากที่กำหนดไว้เดิม กว่าจะทราบว่าได้ถูกต้องคืออะไรก็ต้องเสียเวลานาน และส่วนใหญ่ก็ไม่ทราบว่าหลักฐานอันใด เป็นหลักฐานล่าสุดถูกต้องที่สุด และประการสำคัญก็คือ "อยู่ที่ไหน"

ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานตัดโอนตำแหน่งผิดพลาดได้โดยง่าย เช่น ตำแหน่งประจำแผนก อาจจะทราบเพียงว่ามีเงินเดือนสอบแข่งขันวิชาข้าราชการชั้นตรี ซึ่งอาจจะเป็นตำแหน่งที่เพิ่งเพิ่มใหม่ในบึงบประมาณใดก็ได้ หรืออาจจะเป็นตำแหน่งที่เปลี่ยนแปลงเงินเดือนจากการบรรจุผู้มีปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพก็ได้ หรืออาจจะเป็นตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดเป็นชั้นสูงขึ้น หรือที่เรียกว่า "ปรับขยาย" จากชั้นจัตวาเป็นชั้นตรีก็ได้

ถึงแม้ว่าเงินเดือนของตำแหน่งจะบรรจุจากผู้สอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรีเหมือนกันก็ตาม แต่ถ้าความเป็นมาของตำแหน่งไม่เหมือนกันแล้ว กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ จะดำเนินการตัดโอนตำแหน่งได้ไม่เหมือนกัน คืออาจจะดำเนินการได้เอง หรืออาจจะต้องขออนุมัติ ก.พ. ก่อน ซึ่งเป็นเรื่องที่ควรได้รับการพิจารณาอย่างยั้งว่าถูกต้องเหมาะสมดีแล้ว หรือควรจะแก้ไขอย่างไรหรือไม่ การที่จะให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ตัดโอนตำแหน่งได้เอง ควรจะพิจารณาเกี่ยวกับระดับตำแหน่ง หรือ ควรจะพิจารณาเงินเดือนของตำแหน่ง หรือควรจะพิจารณาความเป็นมาของตำแหน่ง และควรจะพิจารณาเฉพาะประเด็นใดประเด็นหนึ่งเท่านั้น หรือควรจะพิจารณาหลาย ๆ ประเด็น เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารราชการพอสมควร แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องไม่ทำให้ราชการเสียหาย เป็นธรรมแก่ตัวข้าราชการผู้ปฏิบัติงาน และประชาชนผู้เสียภาษีอากรด้วย

แนวความคิดในเรื่องนี้มีหลายอย่าง ยังไม่ยุติว่าแบบใดดีกว่ากัน แต่ก็พอจะสรุปได้ ดังนี้ คือ

๑. กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ตัดโอนตำแหน่งต่าง ๆ เองไม่ได้ ถ้าจะตัดโอนตำแหน่ง ต้องมาขออนุมัติ ก.พ. ก่อน

เหตุผลของความคิดนี้คือ เมื่อ ก.พ. ได้พิจารณากำหนดตำแหน่งต่าง ๆ แล้ว การให้กระทรวงทบวงกรมตัดโอนกันในภายหลังย่อมไม่ชอบด้วยหลักการและเจตนารมณ์ของกฎหมายและอาจทำให้เกิดการเสียหายแก่ราชการโดยส่วนรวมได้ ถ้าในการตัดโอนตำแหน่งไม่ได้พิจารณาอย่างรอบคอบ พิจารณาเหตุผลหลายด้าน

ผลเสียของการกำหนดเช่นนี้ก็คือ การบริหารราชการไม่คล่องตัว ชักช้า เสียเวลา กระทรวงทบวงกรมไม่มีโอกาสได้ใช้ดุลพินิจในการบริหารราชการ มากพอกับหน้าที่ความรับผิดชอบ การกำหนดระเบียบหลักเกณฑ์ที่ตึงเกินไปจนกระตุกกระตักไม่ได้ไปทุกระดับเช่นนี้ ก็อาจเกิดความเสียหายแก่ราชการได้เช่นเดียวกัน เมื่อมีความจำเป็นต้องแก้ปัญหาเฉพาะหน้าก็ต้องใช้วิธีหลีกเลี่ยง เช่น สั่งให้ไปช่วยปฏิบัติงาน ทำให้ตำแหน่งและตัวคนไม่ตรงกัน การเบิกจ่ายเงินเดือนก็ยุ่งยากล่าช้า ต่อไปก็เป็นปัญหา ถ้ามีมากก็แก้ไขได้ยาก และในทางตรงข้ามการกำหนดเช่นนี้อาจจะไม่เป็นการ ประหยัดด้วย เพราะแทนการตัดโอนตำแหน่งก็อาจจะมาขอตำแหน่งเพิ่มใหม่แทนที่จะโยกย้ายจากหน่วยงานอื่น ๆ

ถ้ามองในฐานะเจ้าของบ้านคือกระทรวงทบวงกรม ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการปฏิบัติงานตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ก็เห็นได้ชัดว่าหลักเกณฑ์นี้แคบมากเกินไป สำหรับตำแหน่งที่ปฏิบัติงานขั้นต้นซึ่งเมื่อตัดโอนไปแล้วมีผลกระทบกระเทือน ต่องานและระดับตำแหน่งในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มากนัก ควรให้ผู้มีหน้าที่ และรับผิดชอบในผลงานโดยตรงได้ใช้ดุลพินิจในการตัดโอนตำแหน่งได้บ้าง

๒. ให้กระทรวงทบวงกรมตัดโอนตำแหน่งที่มีอัตราเงินเดือน ชั้นจัตวาได้ทุกตำแหน่ง ไม่ว่าตำแหน่งนั้น ๆ จะมีเงื่อนไขการบรรจุอย่างใด ทั้งนี้โดยมีเหตุผลว่าตำแหน่งในระดับนี้หน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติ ไม่แตกต่างกันเท่าใดนัก ไม่ว่า

จะบรรจุจากผู้สอบแข่งขัน วิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา (คุณวุฒิขั้นต่ำ ม.๖ หรือ มศ.๓) หรือบรรจุจากผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ม.๖ หรือ มศ.๓ + ๓ ปี) ตำแหน่งในระดับนี้มีหน้าที่ความรับผิดชอบขั้นต้น งานในหน้าที่ขึ้นอยู่กับปริมาณของงานมากกว่าคุณภาพ ปริมาณงานจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง หัวหน้าหน่วยงานย่อมใกล้ชิดและรู้ว่าควรจะทำอย่างไร จึงจะทำให้งานสำเร็จลุล่วงไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ถ้าจะตัดโอนจนทำให้ราชการต้องเสียหาย เพราะขาดอัตรากำลังปฏิบัติงานขั้นต้น หัวหน้าหน่วยงาน ย่อมรับผิดชอบในผลเสียหายดังกล่าว

การกำหนดหลักเกณฑ์ตามขั้นต้น จำเป็นต้องมีวิธีการควบคุมและตรวจสอบที่รัดกุมเหมาะสม และทันต่อเหตุการณ์ และควรจะมีการชี้แจง แนะนำทางปฏิบัติหรือตั้งข้อสังเกตหรือวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ในทำนองว่าให้ตำแหน่งไปแล้วตัดโอนไปไว้ที่อื่น แล้วมาขอตำแหน่งเพิ่มใหม่ ในลักษณะเวียนเทียน

อนึ่ง ความคิดที่ว่าควรให้กระทรวงทบวงกรมตัดโอนตำแหน่งที่มีอัตราเงินเดือนชั้นจัตวาได้ นั้น ถ้ามองอย่างผิวเผินอาจจะคิดว่าลดอำนาจผู้บังคับบัญชาลงไปจากที่ ข้อ ๕ กำหนดไว้เดิม เพราะเดิมเคยกำหนดให้ตัดโอนตำแหน่งที่มีอัตราเงินเดือนชั้นจัตวาและตรี โดยมีเงื่อนไขได้ แต่ถ้าพิจารณาแนวความคิดดังกล่าวประกอบกับพิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนและหลักการกำหนดตำแหน่งแล้ว จะเห็นว่าการกำหนดระเบียบและหลักเกณฑ์ให้กระทรวงทบวงกรมตัดโอนตำแหน่งที่มีอัตราเงินเดือนชั้นจัตวาได้ทุกตำแหน่งเหมาะสม ถูกต้อง และให้อำนาจผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจได้มากกว่าเดิมคือ

- ตำแหน่งที่มีอัตราเงินเดือนชั้นตรี มีหน้าที่รับผิดชอบ ลักษณะงานที่ปฏิบัติยุ่งยากกว่าตำแหน่งที่มีอัตราเงินเดือนชั้นจัตวา การให้กระทรวงทบวงกรมตัดโอนตำแหน่งในระดับนี้ได้เอง ถึงแม้ว่าจะกำหนดเงื่อนไขให้ตัดโอนได้เฉพาะตำแหน่งที่บรรจุจากผู้สอบแข่งขัน และต้องเป็นตำแหน่งที่ได้รับงบประมาณเพิ่มใหม่เท่านั้นก็ตาม ก็นับว่ายังไม่เหมาะสมนัก เพราะตำแหน่งระดับนี้ มีผลกระทบกระเทือนต่อระดับของตำแหน่งที่เกี่ยวข้อง และบางตำแหน่งก็เป็นหัวหน้าหมวด หัวหน้างาน ฯลฯ การตัดโอนตำแหน่งอาจจะเสียหายต่อราชการส่วนรวมได้

— ตำแหน่งที่มีเงินเดือนสอบแข่งขัน ปัจจุบันมีอยู่ไม่มากนัก และนับวันก็จะน้อยลงทุกที โดยเฉพาะอย่างยิ่งตำแหน่งที่มีอัตราเงินเดือนชั้นจัตวาส่วนใหญ่จะมีเงินเดือนให้บรรจุผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แผนกพาณิชย์การ เลขานุการ และภาษาต่างประเทศ กระทรวงทบวงกรมจึงพิจารณาตัดโอนตำแหน่งได้มากขึ้นกว่าเดิม ในทางปฏิบัติของการเจ้าหน้าที่ที่สะดวกเพราะไม่ต้องพิจารณาค้นหา เงินขอของตำแหน่งให้ยุ่งยาก ในด้านควบคุมตรวจสอบก็เช่นเดียวกัน

(๓) กำหนดกรอบอัตรากำล้างหรือจำนวนตำแหน่งอย่างสูง และอย่างต่ำไว้ว่า ในหน่วยงานหนึ่งๆ เมื่อตัดโอนตำแหน่งแล้วต้องมีตำแหน่งนั้น ระดับนั้นอย่าง มากจำนวนเท่าใด และอย่างน้อยจะต้องเหลือตำแหน่งอะไรบ้าง จำนวนเท่าใด

หลักเกณฑ์ข้อนี้ น่าจะเหมาะสมและได้ประโยชน์มากสำหรับหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีการย้ายสับเปลี่ยนข้าราชการกันอยู่เสมอเป็นหน่วยงานที่มีลักษณะงานที่ปฏิบัติและงานในหน้าที่ ความรับผิดชอบต้องการความรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ ปริมาณงานเพิ่มขึ้น หรือลดลง เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ถ้าให้ผู้บังคับบัญชาได้ตัดโอนตำแหน่งในบางระดับได้ จะเป็นประโยชน์แก่ราชการ และจะเป็นการประหยัดมากกว่า เพราะไม่ต้องเพิ่มตำแหน่งในทุก ๆ หน่วยงาน เช่น สำนักงานสรรพากรจังหวัด หรือสำนักงานสรรพากรอำเภอ เป็นต้น โดยกำหนดไว้ว่าจังหวัดใด อำเภอใด จะมีจำนวนตำแหน่งต่าง ๆ อย่างมากเท่าใด และอย่างน้อยเท่าใด ให้กรมสรรพากรพิจารณาตัดโอนตำแหน่งได้ตามความเหมาะสม ภายในกรอบอัตรากำล้างที่กำหนดไว้

ตัวอย่างเช่น อำเภอ ก. เป็นอำเภอขนาดใหญ่ จำนวนตำแหน่งต้องมีไม่เกินกรอบอัตรากำล้าง ดังนี้

สมุหบัญชีอำเภอโท	๑ ตำแหน่ง
พนักงานสรรพากรตรี-โท	๑ ตำแหน่ง
พนักงานสรรพากรจัตวา-ตรี	๕ ตำแหน่ง
พนักงานสรรพากรจัตวา	๘ ตำแหน่ง

และเมื่อกรมสรรพากรได้พิจารณาตัดโอนตำแหน่งแล้ว จะต้องมีความหมายเหลืออยู่ปฏิบัติงานในอำเภอ ก. ไม่น้อยกว่านี้ คือ

สมุหบัญช้อำเภอโท	๑ ตำแหน่ง
พนักงานสรรพากรตรี-โท	๑ ตำแหน่ง
พนักงานสรรพากรจัตวา-ตรี	๓ ตำแหน่ง
พนักงานสรรพากรจัตวา	๔ ตำแหน่ง

หมายความว่าตำแหน่งระดับสูง ซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาและตำแหน่งผู้ช่วยหรือรอง ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมและจัดเก็บภาษีอากรในความรับผิดชอบต้องมีอยู่ติดต่อไปไว้ที่อื่นไม่ได้ (สับเปลี่ยนโยกย้ายได้) สำหรับตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานระดับรอง ๆ ลงไปให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจคัดเลือกเพื่อเสริมกำลังหรือไปช่วยปฏิบัติงานในอำเภออื่นที่งานเพิ่มขึ้นมาก เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว หรือที่มีปัญหาได้อย่างฉับพลันทันที โดยไม่ต้องมาขออนุมัติ ก.พ. ก่อนแต่ต้องมีเงินเดือนไม่เกินกรอบอัตรากำลัง และต้องมีตำแหน่งต่าง ๆ เหลืออยู่ ไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้

(ยังมีต่อ)

ปั๊ม 37 ลิ้นบาท

เพียงแรงกดจากนิ้วมือเดียวประเทศไทยก็เริ่ม
โรงงานผลิตน้ำมันหล่อลื่นที่ทันสมัยที่สุด

นี่คือ โรงงานผลิตน้ำมันหล่อลื่นของบริษัทเชลล์ ที่ห้อง
นทรวิชัยซึ่งลงทุนสร้างถึง 37 ล้านบาท
การผลิตน้ำมันหล่อลื่น เป็นงานที่หนักมาก ที่โรงงาน
ใหม่นี้ เชลล์สามารถผสมน้ำมันหล่อลื่นได้ถึง 130 ชนิด
แต่ละชนิดมีความเข้มข้นมากน้อยแตกต่างกัน โดยที่ใช้
หัวน้ำมันเพียง 8 อย่าง กับส่วนผสมพิเศษอีก 20 อย่าง
เท่านั้น
เครื่องมือวัดระดับกันทันสมัย ช่วยให้งานทุกจังหวะใน
โรงงานนี้ ดำเนินไปอย่างรวดเร็วและรวดเร็ว แม้การส่ง
น้ำมันจากถังเก็บ ไปยังหน่วยผสมก็ทำได้โดยคล่องตัวระดับ
เบ็ดเสร็จแล้ว
เชลล์ ย่อมอดกาลภูมิใจไม่ได้ ที่ได้พัฒนาอุตสาหกรรม
น้ำมันในประเทศไทยไปอีกขั้นหนึ่ง เพราะเท่ากับได้ส่งเสริม
ความก้าวหน้าของประเทศไทยไปพร้อมกันด้วย

ทุกเมื่อ เชื้อวัน เชลล์
ช่วยพัฒนาประเทศไทย
ไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง

สิ่งที่เบ็นพิษเบ็นภัยแก่งังคม

โดย ข้าราชการบางกอก

เวลานี้มีการค้นตัวกันใหญ่ในเรื่องอะไรต่ออะไรเบ็นพิษ ทำให้ผู้สนใจติดตามข่าวทั้งหลายเกิดความกลัวขึ้นมาว่า ชีวิตคนเราในปัจจุบันนี้เห็นทีจะหลีกเลี่ยงหลบหนีสิ่งที่เบ็นพิษเบ็นภัยไปไม่พ้นมองดูรอบ ๆ ตัวเราก็ได้ว่ามีอะไรบ้าง

ต้นเข้ขุ่นมาล้างหน้า บ้วนปากด้วยน้ำ ซึ่งบางวันก็ขุ่นบางวันก็ใส บางวันก็มักลับอะไรก็ไม่ทราบรุนแรงเหลือเกิน สำหรับเรื่องนี้อีกไม่กี่ปีคงเรียบร้อยเพราะได้ทราบว่าจะใช้เงินปรับปรุงอีก ๓-๔ พันล้านบาท คิดว่าคงไม่เอาไปแบ่งให้ใครเอาไปทำบุญเสียอีก

พอจะลงมือรับประทานอาหารมือเข้ขี้กนถึงข้าวที่กระทรวงสาธารณสุขพูดถึง คืออาหารใส่สีทั้งหลาย ของเค็มของตากแห้งทั้งหลาย แม้แต่น้ำปลา น้ำส้ม ราคาถูก ๆ ซึ่งเด็ก ๆ ชั้น ป. ๗ เรียนมาจากครูว่า ล้วนเบ็นของเบ็นพิษแก่งังร่างกายทั้งนั้น

ผ้าหญิงอาบน้ําแต่งตัวด้วยเครื่องสำอางค์ ที่อาจทำให้หน้าตาเบ็นรูปร่างลักษณะไปได้ เพราะเครื่องสำอางค์บางอย่างผสมด้วยสีเบ็นพิษเข้ไว้ บางคนก็แพ้เสียจนต้องหาหมอรักษา

สำหรับผู้ที่อยู่บ้านในบริเวณแหล่งสลัมหรือในบริเวณที่เจริญแล้ว แต่ขาดการระบายน้ำที่ดี ก็ต้องมีชีวิตอยู่กับน้ำเน่า อากาศไม่ดี มีแหล่งเพาะพันธุ์ยุง สารพัดแมลงและสัตว์ค่าง ๆ ที่ไม่ควรจะมาอยู่รวมกับคน

พอออกมานอกบ้านก็พบกับอากาศเบ็นพิษหนักขึ้นไปอีก ทั้งไอเสียดยนต์ ไอคอนบนรถ ถ้าฝนตกมาก ๆ ก็เพิ่มการลุยน้ำเน่าขึ้นอีกทำให้ชีวิตมีรสขาคียังขึ้น ทำให้มีความรู้สึกว้าเมืองไทยนี้มีสิ่งที่ขาดตกบกพร่องอย่างมากอยู่ก็คือต้นไม้ และความสะอาดของบ้านเมือง แม้แต่

สิ่งโคปรประเทศเล็ก ๆ เขายังมีคิดว่า บ้านเมืองของเขาจะต้องทำให้สะอาดและเขียวชอุ่ม อยู่เสมอ เมืองไทยเอามาใช้บ้างคงไม่เป็นไร ใครได้ไปเที่ยวเขาใหญ่แล้วจะรู้สึกไม่ยากกลับเข้ามาในนครหลวงกันทงน

การที่มีสิ่งเป็นพิษเป็นภัยทั้งหลายนั้น เห็นที่จะล้มกันไปอย่างหนึ่งว่า สิ่งทีก่อให้เกิดสิ่งเป็นพิษนั้นก็คือ คนเรานเอง คนชั่ว คนเห็นแก่ตัวนเองเป็นผู้ทำให้บ้านเมืองสกปรก อะไรทีเป็นพิษทั้งหลายก็ล้วนเป็นสิ่งประคิษฐของคนทงสน

เรื่องของคนเป็นเรื่องสำคัญ แต่มองข้ามกันไปเสียหมด ยังไม่มีใครคิดแก้ไขตัวคนกันเท่าไร ความจริงถ้าหากไม่มีการแก้ไขปรับปรุงเกี่ยวกับคนผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ ทีเป็นพิษเป็นภัยแล้ว ก็จะช่วยใหเบาใจในสิ่งที่วามาแล้ว หรือสิ่งอื่นที่ยังไม่ได้กล่าวถึงอีกมากมาย สดวิสัยทีพูดได้หมด

ท่านทีมีหน้าที่ยอมทราบคืออยู่แล้วว่าอะไรควรแก้ไข ควรทำอย่างไร แต่ยังไม่ไ้ลงมือดำเนินการกัน เช่น ทราบอยู่แล้วว่ารถสิบล้อเป็นภัยแก่สังคม ก็หาได้กวควบคุมกันอย่างจริงจังไม่ เจ้าหน้าที่กลับร่ำรวยหารายได้จากพวกรถสิบล้อ ถ้าจะตูกันให้ทัวจริง ๆ แล้ว ไม่ใช่แต่รถสิบล้อเท่านั้น เจ้าหน้าที่หารับประทานกับรถไม่จำกัด เพราะอะไรเจ้าหน้าที่จึงมีรายได้ตร่ำรวยผิดปกติ ไม่มีใครคิดหาทางแก้ไข มองดูเจ้าหน้าที่ทะเลเบียน เจ้าหน้าที่ขบนส่ง เจ้าหน้าที่ทางหลวงว่าทำหน้าทีกันดีแล้วหรือยัง

สิ่งที่ เป็นพิษ เป็นภัยทั้งหลายในสังคมย่อมมีที่เกิด มีที่ผลิต เคยมีใครคิดที่จะแก้ไข ปัญหาตั้นตอกันบ้าง แก้ทีปลายเหตุเห็นจะไม่หมด แม้แต่คณะปฏิวัติจะไ้ลงมือปราบปรามอย่างจริงจังสักเท่าไรก็คงทำไม่ไหว ไม่หมดสิ้นไป ต้องมีนโยบายระดับชาติด้วยว่าทุกกระทรวงทบวงกรมทีมีหน้าที่เกี่ยวข้องของทั้งหลายจะต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ปราบปรามหาทางขจัดสิ่งที่ เป็นพิษ เป็นภัยในสังคมให้หมดไป หากยังมีใครฝ่าฝืนอยู่อีกก็ควรจะได้จัดการให้เด็ดขาดกันลงไปเสียที

บท ชอว์ IIII

ตอนกร้อง

ยังมีชายคนหนึ่ง ว่ากันว่ากร้องเพลงได้ผลมาก

แกเคยไปร้องเพลงมาแล้วเกือบทั่วประเทศไทย ทั้งภาคเหนือ ใต้ อีสาน และในภาคกลาง แต่ละแห่งที่แกไปร้องเพลง แกก็ได้รับความสำเร็จทุกครั้งไป ไปร้องที่ไหนมักจะได้เหรียญเสมอ ๆ บางแห่งแกได้เหรียญนับเป็นร้อย ๆ ก็เคย ท่านคงไม่เชื่อใช่ไหม แต่มันเป็นความจริง ถ้าอย่างนั้นเขาคอนันเป็นใครกันล่ะ สุเทพ หรือว่าธานินทร์ ก็ไม่ใช่ทั้งสองคนแหละ งั้นสังข์ทอง ไหวจันท์ ระพินท์ เอ้า ก็ไม่ใช่อีกนั่นแหละ งั้นเขาเป็นใคร ชื่ออะไร

ชื่ออะไรผมก็ไม่รู้หรอกครับ รู้แต่ว่าแกเป็น ขอทาน ครับ

มองคนละแง่กัน

สุภาพบุรุษชาวต่างประเทศทำทางใจเย็น โดยสารรถไฟสายเหนือจะไปเชียงใหม่ ที่ตรงข้ามกับฝรั่งคนนี้มีสุภาพบุรุษชาวไทยรู้นั่งนั่งขมอยู่ ไม่นานการสนทนาก็เกิดขึ้น

ไทย “คุณเขยนั่งรถไฟข่อยไหม มิสเตอร์”

ฝรั่ง “เขยข่อย ผมเขยนั่งที่เท็กซัสเป็นวัน ๆ กว่าจะพ้นเขตมลรัฐเท็กซัสไปได้ ในเมืองไทยนี้ทางแถบอีสานผมไม่เคยไปเลย”

ไทย “คุณควรจะลองไปนะ มิสเตอร์ บางทีคุณนั่งไปตั้งครึ่งวัน คุณยังไปไม่พ้นเขตจังหวัดหนึ่งเลยคุณ นี่ขนาดจังหวัดเดียววะ ไม่ใช่ทั้งมลรัฐอย่างเท็กซัส”

ฝรั่ง “ครับ ผมเชื่อ รถไฟในประเทศผสมสมัยก่อน ๆ ก็วิ่งช้าอย่างนั้นเหมือนกันแหละ แต่
เดี๋ยวนี้เขาปรับปรุงจนดีขึ้นมากแล้ว”

แก่งพอกัน

ในชั่วโมงวาทเขียน

ครู “ชั่วโมงนี้จะให้นักเรียนได้ใช้จินตนาการทางศิลปะอย่างเต็มที่ ดังนั้นใครจะวาดรูป
อะไรก็ได้ให้เสร็จภายใน ๑ ชั่วโมง”

สักครูผ่านไป ครูก็เดินตรวจดูว่าใครวาดรูปอะไรบ้าง จนมาถึงนายคำ

ครู “คำ เธอวาดรูปอะไร โหนขอคุชี่”

คำ “ผมวาดรูปกอนน้ำแข็งในฤดูร้อนครับ”

ครู “แหม จินตนาการไม่เลว แล้วโหนล่ะไม่เห็นมีรูปกอนน้ำแข็งเลยนี่”

คำ “มันละลายไปหมดแล้วครับ”

ทันมาถึงตาของแดงบ้าง

ครู “เธอละวาดอะไร”

แดง “ผมวาดรูปคนกวาดขยะครับ”

ครู “เออ ดีมาก เธอดีกว่าคำ โหนขอคุชี่เธอวาดขยะได้อย่างไร อ้าวไม่เห็นมีขยะเลย”

แดง “ก็คนกวาดเขากวาดไปหมดแล้วนี่ครับ”

ครู “ยังงั้นหรือ แล้วคนที่กวาดนั้นล่ะ ไม่มีเหมือนกันนี่เธอ”

แดง “โอ้ ครูครับ ก็เขากวาดขยะเสร็จแล้ว เขาจะอยู่ที่ทำอะไรอีกเล่าครับ”

เลขแสนใหม่

คราวนี้เป็นชั่วโมงเลขคณิตบ้าง คุชี่ว่าครูจะต้องเฉลยกับเรื่องอะไรบ้าง

ครู “คำ ถ้าครุมีเงินอยู่ ๕ บาท แล้วแดงมายืมครู ครูก็ให้ไป ๓ บาท ครูจะเหลือเงิน
กี่บาท”

คำ “สองบาทครับ”

ครู “แก่งมาก ถูกต้อง ทันแดงลองตอบบ้างซิ สมมุติว่าคำมีเงินอยู่ ๑๐ บาท แล้วเธอยืม
เขา ๕ บาท คำเขาจะเหลือเงินกี่บาท”

แดง “เหลือ ๑๐ บาทครับ”

ครู “อ้าวทำไมเป็นย้งงั้นล่ะ”

แดง “ก็คำเขาเคยบอกว่า ถ้าผมมีเงินเขาเกินกว่าครึ่งละสลึงละก็ เขาจะไม่ให้เลยแม้ แต่สตางค์แดงเดียวครับ”

ศึกแดน

แดงกับคำเป็นพี่น้องกัน แแดงเป็นพี่คำเป็นน้อง พ่อส่งมาเรียนหนังสือในนครหลวง ๗ วันหนึ่งทั้งคำและแดงเงินหมด ทั้งสองจึงปรึกษากันถึงวิธีที่จะให้พ่อส่งเงินมาให้ ไม่นานก็คิด อูบายไต่

แดงรีบเขียนจดหมายถึงพ่อ บอกว่าทางโรงเรียนเขามีระเบียบให้นักเรียนทุกคนเล่น กีฬาคนละหนึ่งประเภทเป็นอย่างน้อย สำหรับแดงเลือกเล่นเทนนิสซึ่งครูให้ชื่อไม้ตีเทนนิส ๑ อัน ราคา ๑๐๐ บาท ส่วนคำเลือกเอากีฬาว่ายน้ำซึ่งไม่ต้องมีอะไรมากนอกจากชุดว่ายน้ำหนึ่งชุด ถ้า ทั้งสองจัดหาสิ่งเหล่านี้ ไม่ได้ก็จะถูกเขียนคนละสองที ขอให้พ่อช่วยแก้ปัญหาให้ด้วย

ไม่นานทั้งสองก็ได้รับจดหมายตอบจากพ่อ มีใจความว่า

แดงและคำ ลูกรัก

จดหมายของลูกพ่อได้รับแล้ว สำหรับแดงพ่อเห็นว่าโตแล้ว การที่จะถูกเขียนสักทีสองที คงจะไม่ใช่ไร พ่อเองก็เคยโดนมาแล้วมากกว่านี้ ดังนั้นถ้าลูกจะยอมถูกเขียนเพื่อแลกกับการที่ ไม่ต้องเสียเงิน ๑๐๐ บาท พ่อก็เห็นว่าเป็นเรื่องที่น่ายินดี ส่วนคำนั้นยังเล็กอยู่ พ่อก็เลยจะช่วยแก้ปัญหาให้ โดยจะส่งผ้าขาวม้าผืนเก่าของพ่อมาให้เร็ว ๆ นี้ ขอให้คอยรับด้วย”

รักลูกเสมอ

เดช

ป.ล. ที่ยังไม่ได้อัดผ้าขาวม้ามาพร้อมกันนั้นเพราะต้องให้แม่เขาคัดให้เล็กและสั้นลง จะได้พอเหมาะกับคำ และถ้านึกใช้แล้วต้องเอากลับไปบ้านนะลูก

พ่อ

วัฒนธรรมไทย ภาษาไทย

“หมาหัวเน่า”

ข้าราชการที่ทำความผิดคิดร้าย แล้วเข้ากับผู้อื่นไม่ได้ เป็นที่รังเกียจแก่บุคคลอื่น

“สุกไม่ทัน”

การที่ข้าราชการที่ก้าวหน้าขึ้นมาสมควรได้รับตำแหน่งสำคัญ แต่ยังไม่ถึงขั้นที่จะแต่งตั้ง

“แห่”

การที่ข้าราชการชั้นผู้น้อยหลายคนพากันไปหาผู้บังคับบัญชา ด้วยเรื่องหนึ่งเรื่องใด

“หมอยู่ในอวย”

งานที่ได้รับมอบหมาย หรือที่กำลังจะทำมีลักษณะง่ายจะทำเมื่อไรก็สำเร็จเมื่อนั้น แต่ยังไม่ได้ทำให้สำเร็จ

“ต้นเคียน — ปลายเคียน”

ข้าราชการมักมีเศรษฐกิจดีเฉพาะต้นเคียน แต่ตอนปลายเคียนไม่มีเงินใช้ที่เรียกว่าโรคทรัพย์จาง หรือบางทีก็เหลือจนบัตร “ใบสุกท้าย”

“คลื่นกระทบฝั่ง”

การที่เรื่องราวที่คิดจะดำเนินการเงียบหายไป หลังจาก “โหมโรง” ไว้แล้ว

“สะเทือนทรง”

การพูด การกระทำ หรือการเสนอความเห็น อันเป็นการกระทบกระเทือนความรู้สึกนึกคิดของผู้บังคับบัญชาหรือผู้ใหญ่ ในทำนองเป็นการตำหนิ เป็นผลให้ผู้ใหญ่เกิดความรู้สึกไม่พอใจต่อผู้กระทำทำให้เกิดผล “สะเทือนทรง”

- “นักวิชาการ” ใ้แก่ผู้ที่มีหลักวิชา และประสบการณ์เป็นผู้เสนอความเห็น เพื่อประกอบการพิจารณาและช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจไม่ให้ผิดพลาด
- “ลูกเสือลูกจระเข้” การชูปะเลียงลูกศัตรู หรือเชือสายของศัตรู ย่อมจะเป็นอันตรายในภายหลังได้
- “ลูกไม้หล่นไม่ไกลต้น” ใ้แก่บุตรหลานที่มีความสามารถในการทำงานเช่นเดียวกับต้นตระกูล
- “กระจอก” ข้าราชการที่ถูกดูถูกว่า เป็นชั้นลูกสมุน ไม่มีความสำคัญ หรือกระจอกงอกง่อย
- “กรอบ” การมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี เช่นกรอบเป็นข้าวเกรียบ ย่อบยับหรือ “ถักแตก” โดยเฉพาะข้าราชการชั้นผู้น้อยตอนปลายเดือน
- “เฉื่อยชา” การที่ข้าราชการไม่กระฉับกระเฉง ว่องไว เฉื่อยชาทำงานไปเรื่อย ๆ โดยไม่มีจุดหมาย ขาดการริเริ่ม
- “เข้าล็อก” การดำเนินงานนโยบายที่เป็นไปตามแบบฉบับ เคากันให้รู้กันทั่ว ถ้าไม่เป็นไปดังกล่าวก้จะเป็นการ “ผิดล็อก”
- “จระเข้ค้ำหนอง” ข้าราชการที่ใหญ่โตขึ้นมาในหน่วยงาน มีอิทธิพลเป็นที่เกรงขามต่อผู้บังคับบัญชา
- “ปลาฬุกปลุกฝน” การที่พยายามจะช่วยพรรคพวกให้ขึ้นมาดำรงตำแหน่งหน้าที่การงาน ซึ่งไม่เป็นผลสำเร็จเพราะเจ้าตัว ไม่เหมาะสม
- “พูดแล้วให้เหยียบเสีย” การพูดในเรื่องที่ถือว่าเป็นความลับ ไม่ควรให้บุคคลที่สามรับทราบ เมื่อผู้พูดได้พูดแล้ว ให้ผู้รับฟังปิดปาก ไม่พูดต่อไปอีก
- “กินแบ่ง” การกระทำการโดยมีผลประโยชน์ร่วมกัน ตัวอย่างเช่นหัวหน้าและลูกน้องได้ร่วมกันกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ผลประโยชน์หรือลาภมาแล้ว ก็มีการแบ่งให้ลูกน้องบ้างตามส่วน ตามแต่จะเห็นสมควรหรือตกลงกัน เมื่อลูกน้องได้ลาภมากก็แบ่งให้หัวหน้าบ้าง การมีประโยชน์ร่วมกันดังกล่าวทำให้อยู่ร่วมกันได้

“กินรวบ”

ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดได้ประโยชน์ หรือลาภมากกว่ารวบไว้แต่เพียงคนเดียว
ทำนองลาภสักการะ ไม่แบ่งเสนา หรือเจ้านาย แบบต่างคนต่าง
อยู่ ต่างกิน ก็คงอยู่ด้วยกันไม่ได้นาน ผลประโยชน์ขัดกัน ฝ่าย
หนึ่งฝ่ายใดต้องมีอันเป็นไป ส่วนมากผู้น้อยมักจะมีอันเป็นไปก่อน
เสมอ

“ตีปบ”

“อยากดัง”

การโฆษณา หาเสียงจากผลงานของคนโดยทางสื่อสารมวลชน
หมายถึงการที่ข้าราชการที่ต้องการมีชื่อเสียงให้เป็นที่รู้จักทางสื่อ
สารมวลชน

“หยอดน้ำมัน”

การให้ทรัพย์สินสิ่งของแก่เจ้าหน้าที่ เพื่อให้เจ้าหน้าที่รับดำเนินการ
การเพื่อให้สำเร็จประโยชน์ตามที่ต้องการ

“นำร้อนนำชา”

ได้แก่เงินรางวัลหรือสิ่งของตอบแทนในการทำให้งานสำเร็จเรียบร้อย
ด้วยดี

“คอรัปชั่น”

การฉ้อราษฎร์บังหลวง การหาประโยชน์จากทางราชการโดยมิ
ชอบ ไม่ว่าจะด้วยประการใดๆ

สถานพยาบาล สหณภาพร

ถนนสีลม โทร. 30079

มีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ รักษารักษาโรค ยาเสพติด
ปัญหาทางเพศ โรคประสาท โรคจิต
โรคพิษสุรา และโรคนอนไม่หลับ ใช้เครื่องมือทันสมัย
ในการตรวจประสาทและสมอง ดำเนินการรักษา
แบบยุโรป อเมริกา

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

แนวแนวสอบคือพีพี

วิชาความรู้ทั่วไป คัดเลือกจากข้อสอบของ กรมการข้าว สำนักงบประมาณ
สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ และกรมอัยการ

แนวแนวโดย สิทธิชัย ประเสริฐศรี

ข้อ ๑. ถาม

หลักประการหนึ่งที่จะทำให้บ้านเมืองอยู่รอด และประชาชนอยู่ดีกินดี ก็คือมีเศรษฐกิจดี ในการบริหารรัฐาธิปไตยได้วางโครงการเศรษฐกิจขึ้น เรียกว่า “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ” โดยประกาศเป็นพระบรมราชโองการ ขอรว่ารัฐบาลไทย ได้มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมาแล้วกี่ ฉบับ สำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับปัจจุบัน มีหลักการ อย่างไรบ้าง ให้ชี้แจงโดยย่อ

แนวตอบ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นโครงการเศรษฐกิจ ที่รัฐบาลได้วางไว้มีมาแล้ว ๒ ฉบับ และปัจจุบันเป็นฉบับที่ ๓ ดังนี้ คือ

๑. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๐๙)

๒. แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๔) และ

๓. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับปัจจุบัน ซึ่งเป็น ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๑๕-๒๕๑๙)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ และ ๒ นั้น ครอบคลุมเฉพาะโครงการเศรษฐกิจขั้นรากฐาน อาทิ เช่น โครงการสร้าง

ทางหลวงสายประธาน ทางหลวงจังหวัด โครงการชลประทาน โครงการ
พลังไฟฟ้า โครงการสาขาเกษตร โครงการสาธารณสุข และโครงการ
ขยายการศึกษาทุกระดับ อันเป็นการสร้างพื้นฐานให้มั่นคง เพื่อจะทำให้งาน
พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศต่อไป ได้ผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับปัจจุบัน (ฉบับ
ที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๑๕-๒๕๑๙) ยึดหลักการในการพัฒนาฯ ดังนี้คือ นอกจาก
จะพัฒนาด้านเศรษฐกิจบางสาขา เช่นปรับปรุงโครงสร้างระบบการผลิตให้
สอดคล้องกับตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่อแก้ไขภาวะเศรษฐกิจ
ของประเทศให้บังเกิดผลดีในระยะยาวแล้ว ยังครอบคลุมไปถึงกิจการทาง
สังคมอีกด้วย คือจะปรับปรุงความเป็นอยู่ของประชาชนอันเกี่ยวเนื่องไปถึงการ
ศึกษา สาธารณสุข ท่ออยู่อาศัย และสวัสดิการสังคมอีกด้วย รัฐถือว่า การศึกษา
ทุกระดับเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง จึงขยายและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาตั้งแต่ระดับ
ประถมศึกษา ถึงระดับมัธยมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในภูมิภาค นอก
จากแผนพัฒนาฯ ฉบับนี้ยังได้กำหนดแนวนโยบายไว้อย่างแน่ชัดที่จะให้เอกชน
ร่วมมือในการพัฒนาอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ ที่มีประโยชน์และจำเป็นแก่
ประเทศและประชาชนส่วนรวม และรวมทั้งการบริการบางอย่างให้มากขึ้นด้วย
โดยสนับสนุนผู้ประกอบการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรมที่ผลิตสำหรับการส่งออก
ไปจำหน่ายต่างประเทศ โดยวิธีการคืนภาษีอากรบางประเภทให้กับผู้ส่งออก
ออก จึงเป็นแผนพัฒนาฯ ที่รัฐและเอกชนร่วมมือและมีความสัมพันธ์กันอย่าง
ใกล้ชิดโดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้ผลิตโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เกษตรกรให้มากที่สุด
หลักการสำคัญของแผนพัฒนาฯ ฉบับนี้พอสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดแนวทางพัฒนาส่วนรวมขึ้นก่อน แล้วจึงวางแนวทาง
พัฒนาโครงการและมาตรการแต่ละสาขาให้สอดคล้องกับแนวทางพัฒนาส่วนรวม
๒. ประธานโครงการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมเข้า
ด้วยกัน ให้ใกล้ชิดและให้สนับสนุนซึ่งกันและกัน
๓. เพิ่มความสำคัญของการพัฒนาส่วนภูมิภาค โดยจัดทำแผน
พัฒนาส่วนรวม

๔. แผนโครงการที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมพร้อมแห่งชาติไว้ในแผนพัฒนาส่วนรวม เพื่อสนับสนุนการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ

๕. วางนโยบายด้านการวางแผนครอบครัว และการมีงานทำ
 ๕ เป็นครั้งแรก

๖. ขยายการวางแผนในส่วนเอกชน โดยสนับสนุนหลักการที่
 ให้รัฐและเอกชนได้มีส่วนช่วยเหลือเกื้อกูลกันในการพัฒนาประเทศ

เนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับนี้เริ่มใช้ในขณะที่ประเทศประสบ
 อุปสรรค ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง กล่าวคือ ผลผลิต เกษตรกรรม
 อันเป็นสินค้าออกที่เป็นหลักของประเทศ ราคาตกต่ำลง และต่างประเทศต้อง
 การนอ้ยลง เช่นยางพารา เป็นต้น ประกอบกับการผันแปรของกระแสการเงิน
 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เงินมาร์คของเยอรมัน เงินเยนของญี่ปุ่น เหล่านี้ย่อม
 กระทบกระเทือนต่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศอย่างยิ่ง ในด้านสังคมนั้น
 เยาวชนและปัญญาชน ก็มีความคิดและทัศนคติเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก เกิด
 ปัญหาความแตกต่างระหว่างชนต่างวัยชน ด้านการเมืองระหว่างประเทศก็เกิด
 วิกฤตการณ์เป็นระยะ ๆ ทำให้รัฐต้องระดมสรรพกำลังทรัพยากร เพื่อรักษาความ
 มั่นคงของประเทศเพิ่มขึ้นมากจนเกิดปัญหาด้านการจัดสรรทรัพยากร เพื่อการ
 พัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๓ ดังนั้นแนวทางพัฒนาร่วมของแผน
 พัฒนาฯ ฉบับนี้จึงมุ่งแก้ปัญหาดังกล่าวควบคู่ไปกับการเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจ
 และสังคมในสาขาที่มีลำดับความสำคัญสูง และการปูพื้นฐานเพื่อการพัฒนาฯ
 ในระยะต่อไป

ข้อ ๒. ทาม
 แนวทบทวน

ข้าราชการพึงปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างไร

ข้าราชการที่ปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชานั้น
 สิ่งซึ่งข้าราชการพึงปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา

๑. สุขภาพ เรียบร้อย เคารพ เชื่อฟัง ไม่แสดงความกระด้างกระ
 เคืองต่อผู้บังคับบัญชา

๒. ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งการในหน้าที่ราชการโดย
 ขอบด้วยกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ ไม่ขัดขืน หรือหลีกเลี่ยง

๓. ในการปฏิบัติราชการ ต้องไม่กระทำการ ใดๆ เป็นการข่มผู้บังคับบัญชาเหนือตนตามลำดับชั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นพิเศษเป็นครั้งคราว

๔. มีความรับผิดชอบ และรู้จักหน้าที่ของตนตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา

๕. ซื่อสัตย์ สุจริต ต่อหน้าที่ ขยัน หมั่นเพียร และอดทน

๖. สนับสนุน และช่วยเหลือผู้บังคับบัญชา โดยการตั้งใจปฏิบัติราชการ ในหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด พยายามเสริมสร้างค้นคว้า ความคิดใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่งานของตน และส่วนรวม

สิ่งที่ข้าราชการพึงปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชา

๑. มีความ เมตตา กรุณา ต่อผู้ใต้บังคับบัญชา

๒. มีมุกตา คือ ไม่อวดวิชา เมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาได้ศึกษาค้นคว้า ส่งเสริม

๓. มีอุเบกขา คือ วางตัวเป็นกลาง ปกครอง ผู้ใต้บังคับบัญชา โดยความยุติธรรม เสมอหน้ากัน

๔. มีสติ คือมีความขงคิด คิดให้รอบคอบเสียก่อน จึงจะกระทำ เพราะถ้าเกิดการผิดพลาดผู้ใต้บังคับบัญชาอาจได้รับความเดือดร้อน หรือเสื่อมความเคารพนับถือลงได้

๕. ส่งเสริมผู้ใต้บังคับบัญชาเมื่อมี โอกาส ชมเชยเมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติ และตักเตือน ในโอกาสที่เหมาะสม เมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาบกพร่อง ช่วยแนะนำแก้ไข เมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติผิดพลาด

๖. รับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาเสมอ

๗. ปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

๘. สร้างความเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชา โดยทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเห็นว่า เราทำงานร่วมกัน เพื่อให้งานสำเร็จไปด้วยดี มิใช่มาควบคุม หรือคอยจับผิดผู้ใต้บังคับบัญชา และต้องวางตัวให้ผู้ใต้บังคับบัญชา เกรงใจ เคารพ และเชื่อฟังอยู่เสมอ

สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

โดย บาลี เอี่ยมกระสินธุ์

เอเชีย

- เวียดนาม.....วิฑูยานอชประกาศเมื่อ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๑๕ นี้ถึงความตกลง ๙ ข้อในการสถาปนาสันติภาพในเวียดนาม ซึ่งเวียดนามเหนือได้ประกาศไปก่อน และ ดร. คิสซิงเจอร์ ที่ปรึกษาของประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาบอกว่าถูกต้องนั้น มีดังนี้คือ
๑. สหรัฐจะเคารพเอกราช อธิปไตย การรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และบูรณะภาพแห่งดินแดนของเวียดนาม
 ๒. ภายหลังจากที่ได้มีการลงนามในความตกลงได้ ๒๔ ชั่วโมง การทิ้งระเบิดและการหว่านทุ่นระเบิดในเวียดนามเหนือจะยุติลง จะมีการหยุดยิงในเวียดนามใต้ ทหารอเมริกันและทหารพันธมิตรทั้งหมดจะถอนตัวออกไปภายในเวลา ๖๐ วัน
 ๓. เมื่อลงนามในความตกลงสันติภาพแล้ว จะดำเนินการให้ปล่อยเชลยศึกโดยทั้งสองฝ่ายในทันทีทันใด
 ๔. เมื่อมีการหยุดยิงแล้ว รัฐบาลทั้งสองฝ่าย คือรัฐบาลเวียดนามใต้และรัฐบาลเวียตกง จะเจรจากันเพื่อจัดให้มีการเลือกตั้งสำหรับการประกอบรัฐบาลผสมแห่งชาติต่อไป
 ๕. การรวมเวียดนามเหนือกับเวียดนามใต้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จะดำเนินการไปโดยสันติวิธีเป็นขั้น ๆ ไป
 ๖. จะมีการจัดตั้งคณะกรรมการระหว่างประเทศควบคุมทางทหาร และจัดให้มีการประชุมระหว่างประเทศเรื่องเวียดนามภายใน ๓๐ วัน
 ๗. ทุกฝ่ายที่ทำสงครามเวียดนามจะยอมรับนับถืออธิปไตย และความเป็นกลางของเขมรและลาว สหรัฐจะยุติปฏิบัติการทางทหารทั้งหมดในลาวและเขมรจะถอนทหารออกไปทั้งหมด และจะไม่ส่งทหารกลับเข้าไปอีก

๘. การยุติสงครามจะก่อให้เกิดภาวะการณ์สำหรับสถาปนาสัมพันธภาพระหว่าง สหรัฎฐกับเวียตนามเหนือ อันจะนำไปสู่การที่สหรัฐจะช่วยเหลือเกื้อกูลการบูรณะ เวียตนามเหนือ

๙. การตกลงสันติภาพจะมีผลบังคับในทันทีทันใด เมื่อได้มีการลงนามโดย สหรัฐและเวียตนามเหนือแล้ว

— เวียตนามใต้ซึ่งไม่มีส่วนรู้เห็นในการทำความตกลงระหว่างสหรัฐกับเวียตนามเหนือในเงื่อนไข ๙ ข้อนั้นได้คัดค้านอย่างแข็งขัน ประธานาธิบดีเจียงวันเทียว แห่งเวียตนามใต้แถลงในวันต่อมาว่า การตกลงใด ๆ ก็ตามระหว่างสหรัฐกับ เวียตนามเหนืออันเป็นเรื่องของประเทศทั้งสอง แต่สันติภาพจะเกิดขึ้นในเวียต นามใต้อีกต่อเมื่อตัวเขาเองเป็นผู้ลงนามในข้อตกลงเท่านั้น

ยุโรป

เดนมาร์ก.....คณะกรรมการบริหารของพรรคโซเชี่ยลเดโมแครต ซึ่งเป็นพรรครัฐบาลเดนมาร์ก ลงมติ เมื่อ ๔ ตุลาคม แต่งตั้งให้ นายอ็องเคอร์ เยอร์เกนเซน อายุ ๕๐ ปี ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนใหม่ของเดนมาร์กสืบต่อจาก นายออกโต คราก ซึ่งลาออก นายเยอร์เกนเซน ได้เข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและได้ มีการประกอบพิธีปฏิญาณตนต่อพระพักตร์พระนางเจ้ามาร์เกรเต แห่งเดนมาร์ก ณ พระราชวังอมาเลียนบอร์ก

นอร์เว.....ประชาชนชาวนอร์เวย์ออกเสียงคัดค้านไม่ยอมเข้าเป็นภาคีสมาชิกตลาดร่วมยุโรป ทำให้นายทริกเว แบร์คเดกิ นายกรัฐมนตรีลาออก และมีการแต่งตั้งให้ นายลาร์ คอร์วัลด์ หัวหน้าพรรคประชาชนคริสเตียน อายุ ๕๖ ปี เป็น นายกรัฐมนตรีคนใหม่ของนอร์เว

อเมริกา.....ประธานาธิบดีนิกสันกล่าวอย่างหนักแน่นว่า ข้อตกลงเรื่องเวียตนามยัง ไม่มีคุณสมบัติของสันติภาพอันแท้จริง เพราะยังมีบางเรื่องที่จะต้องสะสางกันอีก และมี บางข้อที่จะต้องหาหลักฐานมาประกอบให้สมจริง เพื่อขจัดความเคลือบแคลง สงสัย ด้วยเหตุนี้เองสหรัฐจึงยังไม่ตัดสินใจลงนามเมื่อ ๓๑ ตุลาคม

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

ปัญหาระเบียบข้าราชการพลเรือน

เสริมสุข โกวิทวานิช
นิติกรเอก กองวินัยและนิติการ
ร้อยตรี ละออ นวล
นักวิเคราะห์งานบุคคลโท
กองตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

ชนะ อินสว่าง
ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองวินัยและนิติการ
สมพงษ์ วงศ์วิวัฒน์
นักวิเคราะห์งานบุคคลโท
กองตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

สำนักงาน ก.พ.

คอบสมาชิก จังหวัดพิจิตร

ถาม ตามหนังสือสำนักงบประมาณที่ สร ๐๓๐๒/๓๔๓๔ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๑๕ อนุมัติให้มีการปรับปรุงเงินเดือนให้ ได้รับตามคุณวุฒิแต่ละ ครั้ง ตามระยะของเงินประจำงวด โดยถือเอาวันเริ่มต้นประจำงวดเป็นวันดำเนินการปรับวุฒิ คือ วันที่ ๑ ตุลาคม ๑ กุมภาพันธ์ และ ๑ มิถุนายน ของทุก ๆ ปีนั้น คม ขอดถามปัญหาเกี่ยวกับการเลื่อนเงินเดือน คือ ข้าราชการที่ปรับอัตราเงินเดือนให้ ได้รับตามคุณวุฒิ โดยได้รับเงินเดือนสูงกว่าเดิมที่ครองอยู่ (เช่นจากชั้นจัตวา ๙๕๐ บาท เป็นชั้นตรี ๑,๐๐๐ บาท) จวทวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ และจวทวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๑๕ และได้ครองอัตราเงินเดือนใหม่เพียง ๔ เดือน หรือ ๔ เดือน จะได้เลื่อนเงินเดือนในบับงบประมาณ ๒๕๑๖ (๑ ตุลาคม ๒๕๑๕) อีกหรือไม่

คอบ ข้าราชการที่ได้รับการปรับอัตราเงินเดือนให้ ได้รับตามคุณวุฒิ โดยได้รับเงินเดือนสูงกว่าเดิม ตามที่คุณหาหรือไม่อาจได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๕ ต้องห้ามตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๕๔๖ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ว่าด้วยการเลื่อนอันดับเงินเดือนและการเลื่อนขั้นเงินเดือน ประกอบกับหนังสือ สำนักงาน ก.พ. ที่ สร. ๐๙๐๕/ว. ๑๙ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๑

ตอบสมาชิก จังหวัดนครพนม

ถาม ด้วยมีข้าราชการระดับอำเภอและจังหวัดหลายท่านขังใจว่า ตำแหน่ง ปลัดอำเภอโท (ฝ่ายต่าง ๆ เช่นฝ่ายปกครอง ฝ่ายป้องกัน ฯ) ผู้ตรวจราชการส่วน ท้องถิ่นจังหวัด เจ้าจังหวัด หรือเสมียนตราจังหวัด จะเป็นตำแหน่งหัวหน้าส่วน ราชการหรือไม่

ตามความเข้าใจของสม เห็นว่า ไม่เป็นตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๑๕ แต่อย่างไรก็ เพราะตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๖๓๔ (พ.ศ. ๒๕๑๓) ออกตามความในพระราช บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้กำหนดตำแหน่งที่เรียกชื่อ อย่างอื่นในกรมการปกครองแล้ว ตำแหน่งข้างต้นเทียบกับตำแหน่งหัวหน้าแผนก เท่านั้น มิได้เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการแต่อย่างไร

จึงขอเรียนถามว่า

๑. ตำแหน่งที่กล่าวตามวรรคแรกเป็นตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการตาม กฎหมายหรือไม่ หากเป็น ขอทราบกฎหมายที่กำหนดว่าเป็นตำแหน่งหัวหน้า ส่วนราชการด้วย

๒. ความเข้าใจของสมตามความในวรรคสองถูกต้องหรือไม่

ตอบ

๑. ไม่เป็นตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการครับ

๒. สำหรับความเห็นของคุณที่ว่า ตำแหน่งที่จะเป็นตำแหน่งผู้บังคับ บัญชาส่วนราชการ ต้องเป็นตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการ ตามพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งถูกยกเลิกโดยคณะปฏิวัติ ฉบับ ที่ ๒๑๔ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๑๕ ที่ใช้บังคับแทนแล้วนั้น ขอเรียนว่า ก.พ. เคยพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ในการออก กฎ ก.พ. ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๒๖ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ แล้ว เห็นว่า ส่วนราชการตามมาตรา ๒๖ นั้น น่าจะหมายถึงส่วนราชการตามพดัตินัยด้วย ซึ่ง

ในทางปฏิบัติ ก.พ. ก็ได้พิจารณากำหนดให้ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นบางตำแหน่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ทั้งที่มีใช้เป็นส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกา หรือประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี (ในขณะนั้น) ว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการ แต่ทั้งนี้ต้องเป็นหน่วยงานอิสระที่ทางราชการจัดตั้งขึ้นตามความจำเป็น และ ก.พ. ได้พิจารณาแล้ว กำหนดให้มีตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นทำหน้าที่เป็นหัวหน้าหน่วยงานปกครองบังคับบัญชาตำแหน่งอื่น ๆ ในหน่วยงานนั้น เพื่อให้การบริหารราชการมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และได้ผลสมความมุ่งหมายของทางราชการ และกรณีเช่นนี้ ก.พ. จะออกกฎ ก.พ. เทียบตำแหน่งที่ทำหน้าที่หัวหน้าหน่วยงานอิสระกับตำแหน่งตามมาตรา ๒๖ และจะกำหนดให้ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นนี้เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาหน่วยงานดังกล่าวด้วย เช่น กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๔๔ (พ.ศ. ๒๕๑๔) ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมแรงงาน เทียบตำแหน่ง “พนักงานแรงงานเอกหัวหน้าสำนักงานแรงงาน” เท่าหัวหน้ากอง และกำหนดให้เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา “สำนักงานแรงงาน” ในฐานะหัวหน้ากอง ทั้งที่สำนักงานแรงงานมิได้เป็นส่วนราชการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการในกรมแรงงาน.

คอบสมาชิก เลขที่ ๑๑๖๒

ถาม (๑) นาย ก. เคยถูกลงโทษทางวินัยให้ออกจากราชการ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ม. ๙๐ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐ ขณะนั้นเกินกว่า ๓ ปีแล้ว มีความประสงค์จะสมัครสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวา อันดับ ๑ ตำแหน่งเสมียนพนักงาน จะมีสิทธิสมัครสอบหรือไม่ (ขณะนั้นนาย ก. อายุ ๔๐ ปี)

ตอบ นาย ก. เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตาม ม. ๔๔ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ไม่มีสิทธิสมัครสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือน เว้นแต่จะได้รับการยกเว้นตามความใน ม. ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

สำหรับผู้ที่ขาดคุณสมบัติตาม ม. ๔๔ (๑๐) นี้ เมื่อได้ออกจากราชการไปเกินกว่า ๒ ปีแล้ว ก.พ. อาจพิจารณาสอบสวนว่าผู้นั้นได้กลับตนประพฤติเป็นคนดี และ ยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติให้เป็นรายบุคคลได้

ถาม (๒) ถ้าจะยื่นเรื่องราวขอให้ ก.พ. พิจารณาสอบสวนรับรองคุณสมบัติ จะมีวิธีปฏิบัติอย่างไร การลงมติของ ก.พ. นาย ก. จะรับทราบได้หรือไม่ โดยวิธีใด

ตอบ ในการขอให้ ก.พ. พิจารณาสอบสวนยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติเพื่อสมัครเข้าสอบแข่งขัน มีวิธีปฏิบัติเช่นเกี่ยวกับการขอยกเว้นเพื่อขอกลับเข้ารับราชการไปรศก. ในวารสารข้าราชการฉบับประจำเดือนมกราคม ๒๕๑๕ หน้า ๕๙-๖๑ (ตอบสมาชิกเลขที่ ๒๐๑๒/๒๕๑๔) และเมื่อ ก.พ. ได้พิจารณาลงมติแล้ว สำนักงาน ก.พ. จะมีหนังสือแจ้งมติ ก.พ. ไปให้นาย ก. และกระทรวงทบวงกรมที่ประสงค์จะรับบรรจุ นาย ก. เข้ารับราชการทราบ

ถาม (๓) การยื่นใบสมัครสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวา อันดับ ๑ ในกรณีของนาย ก. นี้ จะต้องมีหลักฐานรับรองคุณสมบัติของ ก.พ. หรือไม่ ถ้ามี นาย ก. จะมารับหลักฐานจากทาง ก.พ. ได้หรือไม่

ตอบ ต้องมีหลักฐานว่า ก.พ. ได้ยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติให้แล้ว ซึ่งสำนักงาน ก.พ. จะมีหนังสือแจ้งไปให้ทราบดังที่กล่าวในข้อ ๒

ถาม (๔) การยื่นเรื่องราวขอให้ ก.พ. พิจารณารับรองคุณสมบัตินี้ นาย ก. จะต้องนำหลักฐานอะไรมาแสดงต่อ ก.พ. บ้าง

ตอบ อย่างน้อยต้องมีหนังสือรับรองความประพฤติของผู้ที่ควรเชื่อถือได้ไม่น้อยกว่า ๒ คน รับรองว่าระหว่างออกจากราชการ นาย ก. ได้ประกอบอาชีพอะไร ที่ใด มีความประพฤติเป็นอย่างไร ทำความดีหรือเสื่อมเสีย หรือได้ประกอบคุณงามความดีอย่างไรบ้าง ส่งประกอบเรื่องราวด้วย รายละเอียดไปรศก. ในวารสารข้าราชการฉบับที่กล่าวในข้อ ๒ และมีหลักฐานอื่นใดในเรื่องการประกอบคุณงามความดีระหว่างที่ออกจากราชการก็ควรส่งไปด้วย

ปัญหาเกี่ยวกับงานคลัง

เฉลิมชัย วสินนท์ นิตกรพิเศษ มาศสุนิษฐ์ บิณฑุระรุจิ นักวิชาการคลังเอก
สนอง เทียนมณี นิตกรโท ปรีชา สุวรรณทัต นิตกรโท
กรมบัญชีกลาง

ตอบสมาชิก เลขที่ ๑๔๖

ถาม

ตามระเบียบช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวแก่การศึกษาของบุตรในโรงเรียน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๔ ข้อ ๒ “เงินบำรุงการศึกษา” หมายความว่า เงินที่โรงเรียนเรียกเก็บในปีการศึกษา เป็นค่าลงทะเบียน หรือค่าขึ้นทะเบียน หรือค่าสมัครเข้าเรียน ฯลฯ ค่าวัสดุฝึกหัด หรือค่าภาคปฏิบัติ ผิดได้รับใบเสร็จรับเงินดังต่อไปนี้

๑. โรงเรียนประชาบาล สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ออกใบเสร็จรับเงินเป็นค่าสมัครเข้าเรียน เป็นจำนวนเงิน ๕ บาท

๒. โรงเรียนฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ออกใบเสร็จรับเงินค่าวัสดุฝึกหัด เป็นเงิน ๖๐ บาท

อยากทราบว่า จะเบิกเงินดังกล่าวตามระเบียบที่อ้างถึงได้หรือไม่

ตอบ

ใบเสร็จรับเงินค่าสมัครเข้าเรียน และค่าวัสดุฝึกหัด นำมาขอเบิกตามระเบียบ เงินช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อย เกี่ยวแก่การศึกษาของบุตรในโรงเรียนได้

ตอบสมาชิก เลขที่ ๒๖๘

ถาม

การนับเวลาราชการที่วุฒาระหว่างกฎอัยการศึก ตั้งแต่เริ่มมีวันราชการที่วุฒจนถึงบัดนี้ ทางราชการควรวินิจฉัยราชการที่วุฒให้เท่าใด

ตอบ

เวลาทวิคุณระหว่างประกาศใช้กฎอัยการศึก มีดังนี้

๑. ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๔๙๔ ถึงวันที่ ๖ กันยายน ๒๔๙๔ นับให้ ๒ เดือน ๖ วัน เวลาทวิคุณตอนนี้มีสิทธิได้ เฉพาะข้าราชการ ผู้ซึ่งรับราชการอยู่ในนครหลวงฯ (จังหวัดพระนครและธนบุรี) เท่านั้น

๒. ตั้งแต่วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๐๐ ถึงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๐๐ นับให้ ๑๗ วัน เวลาทวิคุณตอนนี้ได้ทั่วราชอาณาจักร

จังหวัดพระนคร ธนบุรี นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สุพรรณบุรี ราชบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี อุดรธานี หนองคาย บึงกาฬ สกลนคร นครพนม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด ยโสธร อำนาจเจริญ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แดงน้อย และชัยนาท รวม ๒๖ จังหวัด ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึกต่อไปอีกจนถึงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๐๑ ทั้ง ๒๖ จังหวัดนี้ จึงได้เวลาทวิคุณตั้งแต่วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๐๐ ถึงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๐๑ เป็นเวลา ๓ เดือน ๒๓ วัน

๓. ตั้งแต่วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๐๑ ถึงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๐๔ นับให้ ๗ ปี ๙ วัน เวลาทวิคุณตอนนี้ได้ทั่วราชอาณาจักร

ตอบสมาชิกนครหลวงฯ

ถาม

ก. เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ชั้นตรี ตำแหน่งประจำแผนก ในส่วนราชการแห่งหนึ่ง ก. ได้ป่วยเป็นโรคไตไส้และกระเพาะขนาดมีเลือดออกในกระเพาะมีอาการปวดท้องมากต้องเข้ารับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาล แพทย์ได้ตรวจและให้ความเห็นว่า ก. ไม่สามารถรับราชการในตำแหน่งหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่นั้นได้ ประกอบกับ ก. ได้ลาป่วยมาแล้วเป็นเวลาถึง ๔๕ วันก็ยังไม่หายต้องรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาลต่อไป ก. จึงได้ยื่นใบลาขะลาออกจากราชการ ซึ่งผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจก็ได้อนุญาตให้ลาออกได้แล้ว ก. ยื่นเรื่องราวขอรับบำเหน็จบำนาญต่อส่วนราชการเจ้าสังกัด เจ้าหน้าที่บอกว่า ก. ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จ

บำนาญเพราะเป็นการลาออก จะมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญต่อเมื่อทางราชการ
สั่งให้ออกเพราะเจ็บป่วย ขอรบว่า ก. จะมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญหรือไม่

ตอบ

บำเหน็จบำนาญเหตุทุพพลภาพนั้น สาระสำคัญอยู่ที่ว่าแพทย์ลงความ
เห็นอย่างไร คือ สามารถรับราชการในตำแหน่งหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่นั้นต่อไปได้
หรือไม่ ถ้าแพทย์ลงความเห็นว่าไม่สามารถรับราชการในตำแหน่งหน้าที่ต่อไป
ได้ ก็เข้าเกณฑ์มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเหตุทุพพลภาพ การที่เจ้าตัวลาออก
เองหรือทางราชการเป็นฝ่ายสั่งให้ออกหาได้เป็นสาระสำคัญไม่ ก. มีสิทธิได้รับ
บำเหน็จบำนาญเหตุทุพพลภาพ

ตอบผู้ไม่ประสงค์ออกนาม

ถาม

สมเด็จพระวันที ๑๔ มกราคม ๒๕๕๖ ขณะทำงานเป็นลูกจ้างประจำอยู่ที่
ในกรม ๆ หนึ่ง กรมที่ผสมสังกัดอยู่ได้แจ้งให้ทราบว่า ผมจะต้องถูกสั่งให้ออก
จากงานเพราะเกษียณอายุตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๖ ส่วนคำสั่งจะออกเป็น
ทางราชการในภายหลัง ผมได้ชี้แจงกับเจ้าหน้าที่ว่า ปี ๒๕๑๖ นั้นผมมีอายุยังไม่
ครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ จะสั่งให้ออกยังไม่ได้ เจ้าหน้าที่บอกผมว่าผมเกิด ปี ๒๔๕๖
ต้องมีอายุครบ ๖๐ ปี บริบูรณ์ ในบั้นปลายประมาณ ๒๕๑๖ ผมได้พยายามชี้แจงแต่
เจ้าหน้าที่ก็คงยืนตามความเห็นเดิม ถ้ามีการสั่งให้ออกตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม
๒๕๑๖ จริง ก็ย่อมเป็นการกระทบกระเทือนผมอย่างรุนแรงเพราะมีภาระทาง
ครอบครัวมาก ขอดถามว่า ผมมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์เมื่อใด และกรณีดังกล่าว
จะควรทำอย่างไรจึงจะไม่ได้รับความกระทบกระเทือน

ตอบ

๑. อายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๑๗ ออกจากงาน
เพราะเกษียณอายุ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๗

๒. ควรเข้าปรึกษาและชี้แจงให้ผู้บังคับบัญชาชั้นสูงทราบ ถ้ายังไม่บัง
เกิดผลก็ควรยื่นเรื่องราวเพื่อขอให้กรมเจ้าสังกัดหาวิธีไปยังส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
ต่อไป

ชื่อส่วนราชการที่เปลี่ยนแปลงหรือจัดตั้งใหม่เป็นภาษาอังกฤษ

รวบรวมโดย

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	— Ministry of Agriculture and Cooperatives
กรมส่งเสริมสหกรณ์	— Cooperatives Promotion Department
กรมวิชาการเกษตร	— Department of Agriculture
กระทรวงพาณิชย์	— Ministry of Commerce
กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์	— Department of Business Economics
กรมพาณิชย์สัมพันธ์	— Department of Commercial Relations
ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ	— Office of State Universities
สำนักงานคณะกรรมการตรวจและติดตามผลการปฏิบัติราชการ (ยังไม่ได้กำหนด)	
กรมโยธาธิการ	— Department of Public Works
กรมการแพทย์และอนามัย	— Department of Medical and Health Services
กรมส่งเสริมสาธารณสุข	— Department of Public Health Promotion
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	— National Economic and Social Development Board
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	— Office of the National Education Commission
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	— National Research Committee
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน	— Office of the Private Education Commission
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า	— King Mongkut's Institute of Technology
กรมสามัญศึกษา	— General and Adult Education Department (เดิมใช้ Elementary Education Department)

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๒๑๘

โดยที่คณะปฏิวัติได้พิจารณาเห็นว่า กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินที่ใช้บังคับมาเป็นเวลากว่าสิบปีแล้ว บทบัญญัติของกฎหมายบางมาตราไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบของข้าราชการบางตำแหน่ง และประกอบกับคณะปฏิวัติได้จัดระเบียบกระทรวง ทบวง กรม เสียใหม่ สมควรปรับปรุงระเบียบบริหารราชการแผ่นดินให้สอดคล้องกับกลไกการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินได้เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๙๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๙ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๙ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๓

(๒) พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๖ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๗ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๘ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๙ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๐ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๑ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๒ และ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๑๔

บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้ใช้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้แทน

ข้อ ๓ ให้จัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ดังนี้

(๑) ระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง

(๒) ระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค

(๓) ระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๔ การแบ่งราชการออกเป็นส่วนต่าง ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้กำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือนโดยคำนึงถึงคุณภาพและปริมาณแห่งราชการนั้น ๆ ไว้ด้วย

การบรรจุและการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งหน้าที่ราชการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามกฎหมาย

ส่วนที่ ๑

การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง

ข้อ ๕ ให้จัดระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง ดังนี้

(๑) สำนักนายกรัฐมนตรี

(๒) กระทรวง

(๓) ทบวง ซึ่งสังกัดหรือไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวง

(๔) กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรม ซึ่งสังกัดหรือไม่สังกัด

สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง

สำนักนายกรัฐมนตรีมีฐานะเป็นกระทรวง

ส่วนราชการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) มีฐานะเป็นนิติบุคคล

ข้อ ๖ การจัดตั้งหรือยุบส่วนราชการตามข้อ ๕ ให้ตราเป็นพระราชบัญญัติ

การจัดตั้งทบวงโดยให้สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวง ให้ระบุไว้ในพระราชบัญญัติ

ด้วย

การจัดตั้งกรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรมที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง ให้ระบุการไม่สังกัดไว้ในพระราชบัญญัติด้วย

การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และกรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

หมวด ๑

การจัดระเบียบราชการในสำนักนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๗ การจัดระเบียบราชการในสำนักนายกรัฐมนตรีให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

ให้ส่วนราชการในสำนักนายกรัฐมนตรีบรรดาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม มีฐานะเป็นกรม

สำนักนายกรัฐมนตรีอาจจัดให้มีส่วนราชการเป็นการภายในชั้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อทำ

หน้าที่จัดทำนโยบายและแผน กำกับ เรงวัด และติดตามนโยบายและแผนการปฏิบัติราชการตามนโยบาย
ที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ เพื่อการนี้นายกรัฐมนตรีจะสั่งให้กรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมี
ฐานะเป็นกรมในสำนักนายกรัฐมนตรีจัดทำก็ได้

ข้อ ๔ สำนักนายกรัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุง
กระทรวง ทบวง กรม

สำนักนายกรัฐมนตรีมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบในการ
ปฏิบัติราชการของสำนักนายกรัฐมนตรี และจะให้มีรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายก
รัฐมนตรี หรือมีทั้งรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีก็ได้

ในกรณีที่มิมีรองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี หรือมีทั้งรองนายก
รัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี การสั่งและการปฏิบัติราชการของรองนายกรัฐมนตรี
และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ให้เป็นไปตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ในระหว่างที่คณะรัฐมนตรีต้องอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานไปจนกว่าจะตั้งคณะรัฐมนตรีขึ้น
ใหม่ เพราะนายกรัฐมนตรีตายหรือขาดคุณสมบัติ ให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรีคน
ใดคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกรัฐมนตรี ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี หรือมีแต่ไม่
อาจปฏิบัติราชการได้ ให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้รัฐมนตรีคนใดคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน

ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาราชการ
แทน ถ้ามีรองนายกรัฐมนตรีหลายคน ให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรีคนใดคนหนึ่ง
เป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้
ให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้รัฐมนตรีคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่นายกรัฐมนตรีจะพึงปฏิบัติ
หรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้า
กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมีได้กำหนดเรื่องการมอบ
อำนาจไว้เป็นอย่างอื่น นายกรัฐมนตรีจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี
ประจำสำนักนายกรัฐมนตรีปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีก็ได้

ข้อ ๙ นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลมีอำนาจดังนี้

(๑) กำกับโดยทั่วไปซึ่งการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อการนี้จะสั่งให้ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และส่วนราชการซึ่งมีหน้าที่ควบคุมราชการส่วนท้องถิ่น ชี้แจง แสดงความคิดเห็น ทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการ ในกรณีจำเป็นจะยับยั้งการปฏิบัติราชการใด ๆ ที่ขัดต่อนโยบาย หรือมติของคณะรัฐมนตรีก็ได้ และมีอำนาจสั่งสอบสวนข้อเท็จจริง เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของราชการ ส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น

(๒) มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรีกำกับการบริหารราชการของกระทรวงหนึ่งหรือหลาย กระทรวง

(๓) บังคับบัญชาราชการฝ่ายบริหารทุกตำแหน่งซึ่งสังกัดกระทรวง ทบวง กรม และ ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรม

(๔) สั่งให้ข้าราชการซึ่งสังกัดกระทรวง ทบวง กรมหนึ่ง มาสำรองราชการสำนักนายกรัฐมนตรี โดยจะให้ขาดจากอัตราเงินเดือนทางสังกัดเดิมหรือไม่ก็ได้ ในกรณีที่ให้ขาดจากอัตราเงินเดือนทางสังกัด เดิม ให้ได้รับเงินเดือนในสำนักนายกรัฐมนตรีในชั้น อันดับ และชั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม

(๕) แต่งตั้งข้าราชการซึ่งสังกัดกระทรวง ทบวง กรมหนึ่ง ไปดำรงตำแหน่งของอีก กระทรวง ทบวง กรมหนึ่ง โดยให้ได้รับเงินเดือนจากกระทรวง ทบวง กรมเดิม ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ข้าราชการซึ่งได้รับแต่งตั้งมีฐานะเสมือนเป็นข้าราชการสังกัดกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งตนมาดำรง ตำแหน่งนั้นทุกประการ แต่ถ้าเป็นการแต่งตั้งข้าราชการตั้งแต่ตำแหน่งอธิบดีหรือเทียบเท่าขึ้นไป ต้องได้ รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

(๖) แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธานที่ปรึกษา ที่ปรึกษา หรือคณะที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรีหรือเป็นคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติราชการใด ๆ และกำหนดอัตราเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนให้แก่ ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้ง

(๗) แต่งตั้งข้าราชการการเมืองให้ปฏิบัติราชการในสำนักนายกรัฐมนตรี

(๘) ดำเนินการอื่น ๆ ในการปฏิบัติตามนโยบาย

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่นายกรัฐมนตรี เป็นผู้บังคับบัญชาส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมี

ฐานะเป็นกรม แต่มิได้สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือทบวง นายกรัฐมนตรีจะมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีปฏิบัติราชการแทนก็ได้

ข้อ ๑๑ สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี มีเลขาธิการทำเนียบนายกรัฐมนตรี เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และให้มีรองเลขาธิการทำเนียบนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ และจะให้มีรองเลขาธิการทำเนียบนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง ผู้ช่วยเลขาธิการทำเนียบนายกรัฐมนตรี และหรือเลขานุการทำเนียบนายกรัฐมนตรี เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วยก็ได้

ให้เลขาธิการทำเนียบนายกรัฐมนตรี รองเลขาธิการทำเนียบนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง ผู้ช่วยเลขาธิการทำเนียบนายกรัฐมนตรี และเลขานุการทำเนียบนายกรัฐมนตรี เป็นข้าราชการการเมือง ให้รองเลขาธิการทำเนียบนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี นอกจากจะมีตำแหน่งข้าราชการดังกล่าวข้างต้น จะให้มีตำแหน่งข้าราชการการเมือง ตำแหน่งประจำสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี โฆษกประจำสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี และรองโฆษกประจำสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรีด้วยก็ได้

ข้อ ๑๒ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และให้มีรองเลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ และจะให้มีรองเลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง และหรือผู้ช่วยเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วยก็ได้

ให้เลขาธิการคณะรัฐมนตรี และรองเลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง เป็นข้าราชการการเมือง ให้รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร และผู้ช่วยเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

ข้อ ๑๓ สานักงบประมาณ มีผู้อำนวยการสำนักงบประมาณเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และให้มีรองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ และจะให้มีผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วยก็ได้

ให้ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เป็นข้าราชการการเมือง ให้รองผู้อำนวยการสำนัก
งบประมาณ และผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

ข้อ ๑๔ สำนักงานสภาพัฒนาการศกษา มีเลขาธิการสภาพัฒนาการศกษาเป็นผู้บังคับ
บัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และให้มีรองเลขาธิการ
สภาพัฒนาการศกษา และจะให้มีผู้ช่วยเลขาธิการสภาพัฒนาการศกษา เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติ
ราชการด้วยก็ได้

ให้เลขาธิการสภาพัฒนาการศกษา เป็นข้าราชการการเมือง และให้รองเลขาธิการสภาพ
ัฒนาการศกษา และผู้ช่วยเลขาธิการสภาพัฒนาการศกษา เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

ข้อ ๑๕ สำนักงานคณะกรรมการตรวจและติดตามผลการปฏิบัติราชการ มีเลขาธิการคณะ
กรรมการตรวจและติดตามผลการปฏิบัติราชการ เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบในการ
ปฏิบัติราชการ ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และให้มีรองเลขาธิการคณะกรรมการตรวจและติดตามผลการ
ปฏิบัติราชการฝ่ายบริหารเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ และจะให้มีรองเลขาธิการคณะกรรมการตรวจ
และติดตามผลการปฏิบัติราชการฝ่ายการเมือง และหรือผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการตรวจและติดตาม
ผลการปฏิบัติราชการ เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วยก็ได้

ให้เลขาธิการคณะกรรมการตรวจและติดตามผลการปฏิบัติราชการ และรองเลขาธิการคณะ
กรรมการตรวจและติดตามผลการปฏิบัติราชการฝ่ายการเมือง เป็นข้าราชการการเมือง ให้รองเลขาธิการ
คณะกรรมการตรวจและติดตามผลการปฏิบัติราชการฝ่ายบริหาร และผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการตรวจ
และติดตามผลการปฏิบัติราชการ เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

ข้อ ๑๖ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีเลขาธิการคณะ
กรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ เป็นผู้บังคับบัญชา
ข้าราชการ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และให้มีรองเลขาธิการคณะ
กรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และหรือผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วยก็ได้

ข้อ ๑๗ สำนักนายกรัฐมนตรี นอกจากมีนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี
ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ให้มีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีคนหนึ่ง มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมราชการประจำ
ในสำนักนายกรัฐมนตรี และกำกับ เร่งรัด ติดตามผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในสำนักนายก

รัฐมนตรี และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักนายกรัฐมนตรีรองจากนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เว้นแต่ราชการและข้าราชการของสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และจะให้มีรองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือผู้ช่วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือมีทั้งรองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและผู้ช่วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นผู้ช่วยสั่งหรือปฏิบัติราชการแทนปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีก็ได้

ข้อ ๑๘ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของสำนักนายกรัฐมนตรี และราชการที่คณะรัฐมนตรีมิได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกรมใดกรมหนึ่งในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีโดยเฉพาะ มีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ในกรณีที่มีรองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือผู้ช่วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือมีทั้งรองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและผู้ช่วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ให้รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือผู้ช่วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรองจากปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ช่วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่ตามที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด

ในกรณีสำนักนายกรัฐมนตรีมีทบวงอยู่ในสังกัด และปริมาณงานและคุณภาพของราชการในทบวงยังไม่สมควรจัดตั้งสำนักงานปลัดทบวง จะให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่สำนักงานปลัดทบวงด้วยก็ได้

หมวด ๒

การจัดระเบียบราชการในกระทรวง

ข้อ ๑๙ ให้จัดระเบียบราชการของกระทรวง ดังนี้

- (๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง

(๓) กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น เว้นแต่บางกระทรวงเห็นว่าไม่มีความจำเป็นจะไม่แยกส่วนราชการตั้งขึ้นเป็นกรมก็ได้

ให้ส่วนราชการตาม (๒) และส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตาม (๓) มีฐานะเป็นกรม กระทรวงใดมีความจำเป็นจะต้องมีส่วนราชการเพื่อทำหน้าที่จัดทำนโยบายและแผน กำกับ เร่งรัด และติดตามนโยบายและแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวง จะจัดระเบียบบริหารราชการโดย อนุมัติคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีสำนัคนโยบายและแผนเป็นส่วนราชการภายใน ชั้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงก็ได้

ข้อ ๒๐ การจัดระเบียบราชการในกระทรวงหนึ่ง ๆ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ส่วนการจัดระเบียบราชการในกระทรวงที่เกี่ยวกับการทหาร ให้เป็นไปตาม กฎหมายว่าด้วยการนั้น

กระทรวงมีอำนาจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

ข้อ ๒๑ ภายใต้บทบัญญัติข้อ ๙ กระทรวงหนึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเป็นผู้บังคับบัญชา ข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกระทรวง และจะให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงก็ได้

ในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเป็นผู้บังคับบัญชา ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมี ฐานะเป็นกรมแต่มิได้สังกัดกระทรวง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงจะมอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงปฏิบัติราชการแทนก็ได้

ข้อ ๒๒ กระทรวงหนึ่งนอกจากมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวง และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง ให้มีปลัดกระทรวงคนหนึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมราชการประจำในกระทรวง และกำกับ เร่งรัด ติดตามผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในกระทรวง และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในกระทรวงรอง จากรัฐมนตรี และจะให้มีรองปลัดกระทรวงหรือผู้ช่วยปลัดกระทรวง หรือมีทั้งรองปลัดกระทรวงและ ผู้ช่วยปลัดกระทรวง เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการก็ได้

ข้อ ๒๓ สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีมีหน้าที่เกี่ยวกับราชการทางการเมือง มีเลขานุการ รัฐมนตรีซึ่งเป็นข้าราชการการเมืองเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติ ราชการของ สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี ชั้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวง และจะให้มีผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรี

ซึ่งเป็นข้าราชการการเมืองคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้ช่วยสั่งหรือปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการรัฐมนตรีก็ได้
ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการรัฐมนตรี หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้
ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีหลายคน ให้รัฐมนตรีว่า
การกระทรวงมอบหมายให้ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ช่วย
เลขาธิการรัฐมนตรี ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแต่งตั้งข้าราชการในกระทรวงคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราช
การแทน

ข้อ ๒๔ สำนักงานปลัดกระทรวงมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของกระทรวง
และราชการที่คณะรัฐมนตรีมิได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกรมใดกรมหนึ่งในสังกัดกระทรวงโดยเฉพาะ มี
ปลัดกระทรวงเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานปลัดกระทรวง
และในกรณีที่มิทรงปลัดกระทรวงหรือผู้ช่วยปลัดกระทรวง หรือมีทั้งรองปลัดกระทรวงและผู้ช่วยปลัด
กระทรวงให้รองปลัดกระทรวงหรือผู้ช่วยปลัดกระทรวงเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการ
ปฏิบัติราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงรองจากปลัดกระทรวง

ให้รองปลัดกระทรวง ผู้ช่วยปลัดกระทรวง และผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนัก
งานปลัดกระทรวง มีอำนาจหน้าที่ตามที่ปลัดกระทรวงกำหนด

ในกรณีที่กระทรวงมีทบวงอยู่ในสังกัด และปริมาณและคุณภาพของราชการในทบวงยังไม่
สมควรจัดตั้งสำนักงานปลัดทบวง จะให้สำนักงานปลัดกระทรวงทำหน้าที่สำนักงานปลัดทบวงด้วยก็ได้

หมวด ๓

การจัดระเบียบราชการในทบวง

ข้อ ๒๕ ราชการส่วนใด ซึ่งโดยสภาพและปริมาณของงานไม่เหมาะสมที่จะจัดตั้งเป็น
กระทรวง จะจัดตั้งเป็นทบวงสังกัดหรือไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวง เพื่อให้มีรัฐมนตรีว่า
การทบวงเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของทบวงก็ได้ และให้จัด
ระเบียบราชการในทบวงดังนี้

(๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี

(๒) สำนักงานปลัดทบวง

(๓) กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น เว้นแต่บางทบวงซึ่งเห็นว่าไม่มีความจำเป็น จะไม่แยกส่วนราชการตั้งขึ้นเป็นกรมก็ได้

ให้ส่วนราชการตาม (๒) และส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตาม (๓) มีฐานะเป็นกรม ในกรณีที่กระทรวงมีทบวงอยู่ในสังกัด และปริมาณและคุณภาพของราชการในทบวงยังไม่ สมควรจัดตั้งสำนักงานปลัดทบวง จะให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือสำนักงานปลัดกระทรวง ทำหน้าที่สำนักงานปลัดทบวงด้วยก็ได้

ข้อ ๒๖ การจัดระเบียบราชการในทบวงหนึ่ง ๆ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม

ทบวงมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

ข้อ ๒๗ ภายใต้บทบัญญัติข้อ ๙ ทบวงหนึ่งมีรัฐมนตรีว่าการทบวงคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของทบวง และจะให้ มีรัฐมนตรีช่วยว่าการทบวงเป็นผู้ช่วยสั่งหรือปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการทบวงก็ได้

ในกรณีที่ เป็นทบวงสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวง ให้รัฐมนตรีว่าการทบวงปฏิบัติ ราชการภายใต้การกำกับของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวง แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๘ ทบวงนอกจากมีรัฐมนตรีว่าการทบวง รัฐมนตรีช่วยว่าการทบวง ให้มีปลัดทบวง คนหนึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมราชการประจำในทบวง และกำกับ เร่งรัด ติดตามผลการปฏิบัติราชการ ของส่วนราชการในทบวง และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในทบวงรองจากรัฐมนตรี และจะให้ มีรอง ปลัดทบวงหรือผู้ช่วยปลัดทบวง หรือมีทั้งรองปลัดทบวงและผู้ช่วยปลัดทบวง เป็นผู้ช่วยสั่งหรือปฏิบัติราชการ แทนปลัดทบวงก็ได้

ในกรณีที่ปลัดทบวงจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด หรือมติของ คณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่อง นั้น มิได้กล่าวถึงอำนาจของปลัดทบวงไว้ ให้ปลัดทบวงมีอำนาจดังเช่นปลัดกระทรวง

ในกรณีที่ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือสำนักงานปลัดกระทรวงทำหน้าที่สำนั กงานปลัดทบวง ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือปลัดกระทรวงทำหน้าที่ปลัดทบวง

ข้อ ๒๙ สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีมีหน้าที่เกี่ยวกับราชการทางการเมือง มีเลขานุการรัฐมนตรีซึ่งเป็นข้าราชการการเมือง เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการทบวง และจะให้มีผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีซึ่งเป็นข้าราชการการเมืองคนหนึ่งหรือหลายคน เป็นผู้ช่วยสั่งหรือปฏิบัติราชการแทนเลขานุการรัฐมนตรีก็ได้ และให้ความในข้อ ๒๓ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๓๐ สำนักงานปลัดทบวงมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำของทบวง และราชการที่คณะรัฐมนตรีมิได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกรมใดกรมหนึ่งในสังกัดทบวงโดยเฉพาะ มีปลัดทบวงเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานปลัดทบวง และในกรณีที่มีรองปลัดทบวงหรือผู้ช่วยปลัดทบวง หรือมีทั้งรองปลัดทบวงและผู้ช่วยปลัดทบวง ให้รองปลัดทบวงหรือผู้ช่วยปลัดทบวงเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานปลัดทบวง รองจากปลัดทบวง

ให้รองปลัดทบวง ผู้ช่วยปลัดทบวง และผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนักงานปลัดทบวง มีอำนาจหน้าที่ตามที่ปลัดทบวงกำหนด

หมวด ๔

การจัดระเบียบราชการในกรม

ข้อ ๓๑ ให้แบ่งส่วนราชการในกรมซึ่งสังกัดหรือไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง ดังนี้

- (๑) สำนักงานเลขานุการกรม
- (๒) กอง
- (๓) แผนก

กรมใดที่มีความจำเป็นหรือเหตุผลพิเศษ จะแบ่งส่วนราชการโดยให้มีส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเทียบกองหรือแผนกก็ได้

สำหรับกรมตำรวจ จะแบ่งส่วนราชการเป็นอย่างอื่นให้เหมาะสมกับกิจการของราชการตำรวจก็ได้

ข้อ ๓๒ กรมมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการส่วนใดส่วนหนึ่งของกระทรวงหรือทบวง หรือตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการของกรม หรือตามกฎหมายว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของกรมนั้น

กรมมีอธิบดีเป็นผู้ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกรม และจะให้มีรองอธิบดีหรือผู้ช่วยอธิบดี หรือมีทั้งรองอธิบดีและผู้ช่วยอธิบดีเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และช่วยอธิบดีปฏิบัติราชการแทนก็ได้

รองอธิบดี ผู้ช่วยอธิบดี หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรม มีอำนาจหน้าที่ตามที่อธิบดีกำหนด

ข้อ ๓๓ สำนักงานเลขาธิการกรมมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของกรม และราชการที่มีได้แยกให้เป็นหน้าที่ของกองหรือแผนกใดโดยเฉพาะ มีเลขาธิการกรมเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขาธิการกรม

ส่วนราชการตามข้อ ๓๑ (๒) และ (๓) ให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่ได้กำหนดไว้ให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการนั้น ๆ โดยให้มีผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หัวหน้าแผนก หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่เทียบเท่าผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หรือหัวหน้าแผนก เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ

เมื่อหัวหน้าส่วนราชการตามวรรคสอง ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการในกรมคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน

ข้อ ๓๔ กระทรวง ทบวง กรมใดมีเหตุพิเศษจะตราพระราชกฤษฎีกาแบ่งท้องที่ออกเป็นเขตเพื่อให้มีหัวหน้าส่วนราชการประจำเขตแล้วแต่จะเรียกชื่อเพื่อปฏิบัติงานทางวิชาการก็ได้

หัวหน้าส่วนราชการประจำเขตมีอำนาจหน้าที่เป็นผู้รับนโยบายและคำสั่งจากกระทรวง ทบวง กรมมาปฏิบัติงานทางวิชาการ และเป็นหัวหน้าบังคับบัญชาข้าราชการประจำสำนักงานเขตซึ่งสังกัดกระทรวง ทบวง กรมนั้น

ความในข้อนี้ไม่กระทบกระเทือนการแบ่งเขตและการปกครองบังคับบัญชาของตำรวจซึ่งให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

ข้อ ๓๕ กระทรวง ทบวง หรือกรมใด โดยสภาพและปริมาณของงานสมควรให้มีผู้ตรวจราชการของกระทรวง ทบวง หรือกรมนั้น ก็ให้กระทำได้

ผู้ตรวจราชการของกระทรวง ทบวง หรือกรม มีอำนาจหน้าที่ตรวจและแนะนำการปฏิบัติราชการอันเกี่ยวกับกระทรวง ทบวง หรือกรม นั้นให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับของกระทรวง ทบวง หรือกรม หรือมติของคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๓๖ ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม จะมีเลขาธิการ ผู้อำนวยการ หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งเทียบเท่าอธิบดี เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการนั้นให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด และจะให้มีรองเลขาธิการ รองผู้อำนวยการ หรือตำแหน่งรองของตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น หรือผู้ช่วยเลขาธิการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หรือตำแหน่งผู้ช่วยของตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น หรือมีทั้งรองเลขาธิการ และผู้ช่วยเลขาธิการ หรือทั้งรองผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการและทั้งตำแหน่งรองและตำแหน่งผู้ช่วยของตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและช่วยปฏิบัติราชการแทนก็ได้

ข้อ ๓๗ ให้นำความในข้อ ๓๑ ข้อ ๓๒ ข้อ ๓๓ ข้อ ๓๔ และข้อ ๓๕ มาใช้บังคับแก่ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรมโดยอนุโลม

หมวด ๔

การรักษาราชการแทน และการปฏิบัติราชการแทน

ข้อ ๓๘ ในกรณีที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง การสั่งหรือการปฏิบัติราชการของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมอบหมาย

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงหลายคน ให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้รัฐมนตรีคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะ

รัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น มิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงก็ได้ แต่ถ้าจะมอบให้ปลัดกระทรวง อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ให้ทำเป็นคำสั่งและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๓๙ ให้นำความในข้อ ๓๘ มาใช้บังคับแก่รัฐมนตรีว่าการทรวงโดยอนุโลม

ข้อ ๔๐ ในกรณีที่มีรองปลัดกระทรวงหรือผู้ช่วยปลัดกระทรวง หรือมีทั้งรองปลัดกระทรวงและผู้ช่วยปลัดกระทรวง ปลัดกระทรวงจะมอบหมายให้รองปลัดกระทรวงหรือผู้ช่วยปลัดกระทรวงปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงก็ได้

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองปลัดกระทรวงเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรองปลัดกระทรวงหลายคน ให้นายกรัฐมนตรีสำหรับสำนักนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแต่งตั้งรองปลัดกระทรวงคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองปลัดกระทรวง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้นายกรัฐมนตรีสำหรับสำนักนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแต่งตั้งข้าราชการในกระทรวงซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือเทียบเท่า เป็นผู้รักษาราชการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองปลัดกระทรวง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ปลัดกระทรวงจะแต่งตั้งข้าราชการในกระทรวง ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าเป็นผู้รักษาราชการแทนก็ได้

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่ปลัดกระทรวงจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น มิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น ปลัดกระทรวงจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รองปลัดกระทรวงปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงก็ได้ แต่ถ้าจะมอบให้อธิบดีในสังกัด หรือผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวง ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี และให้ทำเป็นคำสั่งและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๔๑ ให้นำความในข้อ ๔๐ มาใช้บังคับแก่เลขาธิการทำเนียบนายกรัฐมนตรี เลขาธิการคณะรัฐมนตรี ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการ

ตรวจและติดตามผลการปฏิบัติราชการ และเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และปลัดทบวง โดยอนุโลม

ข้อ ๔๒ ในกรณีที่กรมใดมีรองอธิบดีหรือผู้ช่วยอธิบดี หรือมีทั้งรองอธิบดีและผู้ช่วยอธิบดี อธิบดีจะมอบหมายให้รองอธิบดีหรือผู้ช่วยอธิบดีปฏิบัติราชการแทนอธิบดีก็ได้

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิบดี หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองอธิบดีเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรองอธิบดีหลายคน ให้ปลัดกระทรวงแต่งตั้งรองอธิบดีคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดี หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ปลัดกระทรวงแต่งตั้งข้าราชการในกรมซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่ารองอธิบดี หรือข้าราชการตั้งแต่ตำแหน่งหัวหน้ากองหรือเทียบเท่าขึ้นไปคนใดคนหนึ่ง เป็นผู้รักษาราชการแทน แต่ถ้านายกรัฐมนตรีสำหรับสำนักนายกรัฐมนตรี หรือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเห็นสมควร เพื่อความเหมาะสมแก่การรับผิดชอบการปฏิบัติราชการในกรมนั้น นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงจะแต่งตั้งข้าราชการคนใดคนหนึ่งใด ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่า รองอธิบดีหรือเทียบเท่าเป็นผู้รักษาราชการแทนก็ได้

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดี หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ อธิบดีจะแต่งตั้ง ข้าราชการในกรมซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่ารองอธิบดี หรือข้าราชการตั้งแต่ตำแหน่งหัวหน้ากองหรือเทียบเท่าขึ้นไป เป็นผู้รักษาราชการแทนก็ได้

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่อธิบดีจะพึงปฏิบัติหรือ ดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้า กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น มิได้กำหนดเรื่องการมอบ อำนาจไว้เป็นอย่างอื่น อธิบดีจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รองอธิบดีปฏิบัติราชการแทนอธิบดีก็ได้ แต่ถ้าจะมอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทนอธิบดี ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี และ ให้ทำเป็นคำสั่งและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๔๓ ให้นำความในข้อ ๔๒ มาใช้บังคับแก่ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะ เป็นกรมด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๔๔ ให้ผู้รักษาราชการแทนตามข้อ ๓๔ ข้อ ๓๕ ข้อ ๔๐ ข้อ ๔๑ และข้อ ๔๒ มี อำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งคนแทน

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดหรือผู้รักษาราชการแทนผู้ดำรงตำแหน่งนั้นมอบหมายหรือมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทน ให้ผู้ปฏิบัติราชการแทนมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งมอบหมายหรือมอบอำนาจ

ในกรณีที่กฎหมายอื่นแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการหรือให้มีอำนาจหน้าที่ อย่างไรก็ดี ให้ผู้รักษาราชการแทนหรือผู้ปฏิบัติราชการแทนทำหน้าที่กรรมการ หรือมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในระหว่างที่รักษาราชการแทน หรือปฏิบัติราชการแทนด้วย แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔๕ การเป็นผู้รักษาราชการแทนตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ไม่กระทบกระเทือนอำนาจรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดี ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาที่จะแต่งตั้งข้าราชการอื่นเป็นผู้รักษาราชการแทนตามอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมาย

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือผู้ช่วยพ้นจากความเป็นผู้รักษาราชการแทนนับแต่เวลาที่ผู้ได้รับแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งเข้ารับหน้าที่

ข้อ ๔๖ ความในหมวดนี้มีให้ใช้บังคับแก่ราชการในกระทรวงที่เกี่ยวกับการทหาร

ส่วนที่ ๒

การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค

ข้อ ๔๗ ให้จัดระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค ดังนี้

(๑) จังหวัด

(๒) อำเภอ

หมวด ๑

จังหวัด

ข้อ ๔๘ ให้รวมท้องที่หลาย ๆ อำเภอตั้งขึ้นเป็นจังหวัด มีฐานะเป็นนิติบุคคล การตั้ง ยุบ และเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัด ให้ตราเป็นพระราชบัญญัติ

ข้อ ๔๙ ในจังหวัดหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการจังหวัดเป็นที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารราชการแผ่นดินในจังหวัดนั้น

คณะกรรมการจังหวัดประกอบด้วยปลัดจังหวัด และหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดซึ่งกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ส่งมาประจำ ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานคณะกรรมการจังหวัดโดยตำแหน่ง

ในกรณีที่มีรองผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด ให้รองผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด ร่วมเป็นคณะกรรมการจังหวัดด้วย

ข้อ ๕๐ ในจังหวัดหนึ่ง ให้มีผู้ว่าราชการจังหวัดคนหนึ่งเป็นผู้รับนโยบายและคำสั่งจากนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม มาปฏิบัติการให้เหมาะสมกับท้องถิ่นและประชาชน และเป็นหัวหน้าบังคับบัญชาบรรดาข้าราชการฝ่ายบริหารส่วนภูมิภาคในเขตจังหวัด และรับผิดชอบในราชการจังหวัดและอำเภอ และจะให้มีรองผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด หรือทั้งรองผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้ช่วยปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดก็ได้

รองผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการฝ่ายบริหารส่วนภูมิภาคในเขตจังหวัด และรับผิดชอบในราชการรองจากผู้ว่าราชการจังหวัด

ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด สังกัดกระทรวงมหาดไทย

ข้อ ๕๑ ในจังหวัดหนึ่ง นอกจากจะมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าปกครองบังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบงานบริหารราชการของจังหวัดดังกล่าวในข้อ ๕๐ ให้มีปลัดจังหวัดและหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดซึ่ง กระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ ส่งมาประจำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือผู้ว่าราชการจังหวัด และมีอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการบริหารส่วนภูมิภาคซึ่งสังกัด กระทรวง ทบวง กรม นั้นในจังหวัดนั้น

ข้อ ๕๒ ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัด หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าราชการจังหวัด หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่ง

ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ปลัดจังหวัดเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรองผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด หรือปลัดจังหวัดหลายคน ให้ปลัดกระทรวงแต่งตั้งรองผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด หรือปลัดจังหวัด คนใดคนหนึ่ง แล้วแต่กรณี เป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีทั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด และปลัดจังหวัดหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดซึ่งมีอาวุโสตามระเบียบแบบแผนของทางราชการเป็นผู้รักษาราชการแทน

ข้อ ๕๓ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(๑) บริหารราชการตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ

(๒) บริหารราชการตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรมมอบหมาย หรือตามที่นายกรัฐมนตรีสั่งการในฐานะหัวหน้ารัฐบาล

(๓) บริหารราชการตามคำแนะนำและคำสั่งแจ้งของผู้ตรวจราชการ ในเมื่อไม่ขัดต่อกฎหมายหรือระเบียบ ข้อบังคับ ของกระทรวง ทบวง กรม หรือมติของคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรี

(๔) ควบคุมดูแลการปฏิบัติราชการของข้าราชการซึ่งประจำอยู่ในจังหวัดนั้น และอยู่ในการบังคับบัญชาและรับผิดชอบของผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีให้มีอำนาจตรวจตรา แนะนำ ชี้แจง หรือสั่งให้ข้าราชการในจังหวัดนั้นปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ของกระทรวง ทบวง กรม หรือมติของคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรี หรือยับยั้งการกระทำใด ๆ ของข้าราชการในจังหวัดที่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ของกระทรวง ทบวง กรม มติของคณะรัฐมนตรีหรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรีไว้ชั่วคราว แล้วรายงานกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้อง

(๕) ควบคุมดูแลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตามกฎหมาย

(๖) กำกับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานองค์การของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ ในกรณีที่มีอำนาจทำรายงาน หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ ต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดองค์การของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ

(๗) บรรลุ แต่งตั้ง ให้บำเหน็จ และลงโทษข้าราชการส่วนภูมิภาคในจังหวัดตามกฎหมาย และตามที่ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีมอบหมาย

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น มิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น จะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รองผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด หรือหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดคนใดทำการแทนในนามผู้ว่าราชการจังหวัด ตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดก็ได้

ข้อ ๔๔ ให้นำความในข้อ ๔๔ และ ๔๕ มาใช้แก่ผู้รักษาราชการแทนและผู้ทำการแทนตามหมวดนี้

ข้อ ๔๕ ให้แบ่งส่วนราชการของจังหวัดดังนี้

(๑) สำนักงานจังหวัด มีหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของจังหวัดนั้น มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบ

(๒) ส่วนต่าง ๆ ซึ่งกระทรวง ทบวง กรม ได้ตั้งขึ้น มีหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวง ทบวง กรมนั้น ๆ มีหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดนั้น ๆ เป็นผู้ปกครองบังคับบัญชารับผิดชอบ

หมวด ๒

อำเภอ

ข้อ ๔๖ ในจังหวัดหนึ่ง ๆ ให้มีหน่วยราชการบริหารรองจากจังหวัด เรียกว่าอำเภอ การตั้ง ยุบ และเปลี่ยนแปลงเขตอำเภอ ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ข้อ ๔๗ ในอำเภอหนึ่ง มีนายอำเภอคนหนึ่งเป็นหัวหน้าปกครองบังคับบัญชาบรรดาข้าราชการในอำเภอ และรับผิดชอบงานบริหารราชการของอำเภอ

นายอำเภอสังกัดกระทรวงมหาดไทย

บรรดาอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกรมการอำเภอ หรือนายอำเภอ ซึ่งกฎหมายกำหนดให้กรมการอำเภอและนายอำเภอมีอยู่ ให้โอนไปเป็นอำนาจและหน้าที่ของนายอำเภอ

ข้อ ๕๘ ในอำเภอหนึ่งนอกจากจะมีนายอำเภอเป็นผู้ปกครองบังคับบัญชาและรับผิดชอบ กล่าวในข้อ ๕๗ ให้มีปลัดอำเภอและหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอซึ่ง กระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ ส่งมาประจำให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอ และมีอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการบริหารส่วนภูมิภาค ซึ่งสังกัด กระทรวง ทบวง กรม นั้น ในอำเภอนั้น

ข้อ ๕๙ ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายอำเภอ หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ และนายอำเภอมิได้แต่งตั้งผู้ใดให้เป็นผู้รักษาราชการแทน ให้หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอผู้มีอาวุโสตามระเบียบแบบแผนเป็นผู้รักษาราชการแทน

ข้อ ๖๐ นายอำเภอมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(๑) บริหารราชการตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ ถ้ากฎหมายใดมิได้บัญญัติว่าการปฏิบัติตามกฎหมายนั้นเป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ ให้เป็นหน้าที่ของนายอำเภอที่จะต้องรักษาการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นด้วย

(๒) บริหารราชการตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม มอบหมายหรือตามที่นายกรัฐมนตรีสั่งการในฐานะหัวหน้ารัฐบาล

(๓) บริหารราชการตามคำแนะนำและคำสั่งแจ้งของผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้มีหน้าที่ตรวจการอื่นซึ่งคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม และผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย ในเมื่อไม่ขัดต่อกฎหมาย หรือระเบียบข้อบังคับของกระทรวง ทบวง กรม หรือมติของคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรี

(๔) ควบคุมดูแลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในอำเภอตามกฎหมาย

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่นายอำเภอจะพึงปฏิบัติ หรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น มิได้กำหนดในเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น จะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอคนใดคนหนึ่งทำการแทนในนามของนายอำเภอก็ได้

ข้อ ๖๑ ให้แบ่งส่วนราชการของอำเภอดังนี้

(๑) สำนักงานอำเภอ มีหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของอำเภอนั้น ๆ นายอำเภอเป็นผู้ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบ

(๒) ส่วนต่าง ๆ ซึ่งกระทรวง ทบวง กรมได้ตั้งขึ้นในอำเภอนั้นมีหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวง ทบวง กรมนั้น ๆ มีหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอนั้น ๆ เป็นผู้ปกครองบังคับบัญชารับผิดชอบ

ข้อ ๖๒ ให้นำความในข้อ ๔๔ และข้อ ๔๕ มาใช้แก่ผู้รักษาราชการแทนและผู้ทำการแทนตามหมวดนี้

ข้อ ๖๓ การจัดการปกครองอำเภอ นอกจากที่ได้บัญญัติไว้ในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น

ส่วนที่ ๓

การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๖๔ ท้องถิ่นใดที่เห็นสมควรจัดให้ราษฎรมีส่วนในการปกครองท้องถิ่น ให้จัดระเบียบการปกครองเป็นราชการส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๖๕ ให้จัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ดังนี้

- (๑) องค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (๒) เทศบาล
- (๓) สุขาภิบาล
- (๔) องค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อ ๖๖ การจัดระเบียบการปกครอง องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลและสุขาภิบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๖๗ คำว่า “ทบวงการเมือง” ตามกฎหมายอื่นที่มีอยู่ก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ ให้หมายความถึง กระทรวง ทบวง กรม ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๖๘ พระราชกฤษฎีกา ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี และประกาศของคณะปฏิวัติเกี่ยว

กับการจัดระเบียบราชการในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรม และส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบกรมหรือมีฐานะเป็นกรม ที่ได้ตราหรือประกาศโดยอาศัยอำนาจกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ ให้คงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ จนกว่าจะได้มีพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจัดระเบียบราชการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้แทน ทั้งนี้เว้นแต่การแบ่งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ให้คงเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยนั้น ๆ

ข้อ ๖๔ สำหรับกรมที่ได้ตราพระราชกฤษฎีกา หรือประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี หรือประกาศของคณะปฏิวัติ แบ่งราชการออกเป็นส่วน ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ ให้คงใช้บังคับได้ต่อไป และให้ผู้อำนวยการส่วนหรือข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งอื่นซึ่งเป็นผู้ปกครองบังคับบัญชาส่วน คงมีอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมายต่อไป ทั้งนี้จนกว่าจะได้มีพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้แทน

บทรักษาการ

ข้อ ๗๐ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๑๔

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับ ๒๑๙

โดยที่คณะปฏิวัติได้พิจารณาปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ในกรณีนี้ให้มีผลกระทบทะเทือนไปถึงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ในส่วนที่เกี่ยวกับพินัยกรรม อ.ก.พ. ฐานะข้าราชการ และอื่น ๆ ด้วย จำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการพลเรือน” หมายความว่า บุคคลซึ่งรับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนในกระทรวง ทบวง กรมฝ่ายพลเรือน และหมายความรวมถึงข้าราชการตำรวจ ซึ่งกรมตำรวจสั่งแต่งตั้งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการตำรวจโดยได้รับเงินเดือนจากผู้ว่าจ้างด้วย แต่ไม่รวมถึงข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ และข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

“กระทรวง” หมายความว่า รวมถึงส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง ตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรมด้วย

“รัฐมนตรีเจ้าสังกัด” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวง รัฐมนตรีว่าการทบวง และหมายความรวมถึงนายกรัฐมนตรีในตำแหน่งบังคับบัญชาสำนักนายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี ซึ่งกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม กำหนดให้เป็นผู้บังคับบัญชาส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง กับประธานรัฐสภาในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาด้วย

“เจ้ากระทรวง” หมายความว่า รัฐมนตรีเจ้าสังกัด และหมายความรวมถึงปลัดกระทรวงด้วย

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า รวมถึงปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และปลัดทบวงด้วย

“กรม” หมายความว่า รวมถึงสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานปลัดทบวง และส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมด้วย

“อธิบดี” หมายความว่า รวมถึงหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมด้วย”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ ให้มี

(๑) อนุกรรมการสามัญประจำกระทรวง หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง เรียกโดยย่อว่า อ.ก.พ. กระทรวง หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง โดยออกนามกระทรวง หรือส่วนราชการนั้น ๆ

(๒) อนุกรรมการสามัญประจำกรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม เรียกโดยย่อว่า อ.ก.พ. กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม โดยออกนามกรมหรือส่วนราชการนั้น ๆ

(๓) อนุกรรมการสามัญประจำจังหวัด เรียกโดยย่อว่า อ.ก.พ. จังหวัด โดยออกนามจังหวัดนั้น ๆ”

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้

“มาตรา ๑๓ อ.ก.พ. กระทรวง ประกอบด้วยรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นประธาน รัฐมนตรีช่วยว่าการเป็นรองประธาน ปลัดกระทรวง อธิบดี และหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง ให้ อ.ก.พ. นี้เลือกตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อ.ก.พ. ตามมาตรานี้ นอกจากมีหน้าที่ดังระบุไว้ในบทมาตราดังกล่าว แห่งพระราชบัญญัตินี้ให้มีหน้าที่ช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้”

ข้อ ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

“มาตรา ๑๓ ทวิ อ.ก.พ. สำนักนายกรัฐมนตรี ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี อธิบดีและหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง ให้ อ.ก.พ. นี้เลือกตั้งเลขานุการหนึ่งคน และให้ อ.ก.พ. นี้ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง

อ.ก.พ. ตามมาตรานี้ นอกจากมีหน้าที่ดังระบุไว้ในบทมาตราค่าง ๆ แห่งพระราชบัญญัตินี้ให้มีหน้าที่ช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ อ.ก.พ. ทบวง ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการทบวงเป็นประธาน รัฐมนตรีช่วยว่าการทบวงเป็นรองประธาน ปลัดทบวง หรือปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือปลัดกระทรวงในกรณีที่ไม่มีสำนักงานปลัดทบวง อธิบดี และหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง ให้ อ.ก.พ. นี้เลือกตั้งเลขานุการหนึ่งคน และให้ อ.ก.พ. นี้ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง

อ.ก.พ. ตามมาตรานี้ นอกจากมีหน้าที่ดังระบุไว้ในบทมาตราค่าง ๆ แห่งพระราชบัญญัตินี้ให้มีหน้าที่ช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้”

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๗ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๑๕ ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง ให้มี อ.ก.พ. ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง และ อ.ก.พ. กรม ประกอบด้วยรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีเจ้าสังกัดมอบหมายเป็นประธาน หัวหน้าส่วนราชการ รองหัวหน้าส่วนราชการ ผู้ช่วยหัวหน้าส่วนราชการ ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากองและเลขานุการกรมในส่วนราชการนั้น เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง ให้ อ.ก.พ. นี้เลือกตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อ.ก.พ. ตามมาตรานี้ นอกจากมีหน้าที่ดังระบุไว้ในบทมาตราค่าง ๆ แห่งพระราชบัญญัตินี้ให้มีหน้าที่ช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้”

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ อ.ก.พ. กรม ประกอบด้วยอธิบดีเป็นประธาน รองอธิบดี ผู้ช่วยอธิบดี ผู้
อำนวยการกอง หัวหน้ากอง และเลขานุการกรม เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง

สำหรับ อ.ก.พ. สำนักงานปลัดกระทรวง และ อ.ก.พ. สำนักงานปลัดทบวง ซึ่งทำหน้าที่
อ.ก.พ. กรม ให้ปลัดกระทรวงหรือปลัดทบวง แล้วแต่กรณี เป็นประธาน รองปลัดกระทรวง หรือรอง
ปลัดทบวง แล้วแต่กรณี ผู้ช่วยปลัดกระทรวง หรือผู้ช่วยปลัดทบวง แล้วแต่กรณี ผู้อำนวยการกอง
และหัวหน้ากองเป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง

สำหรับ อ.ก.พ. ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ซึ่งทำหน้าที่ อ.ก.พ.
กรมให้หัวหน้าส่วนราชการนั้นเป็นประธาน รองหัวหน้าส่วนราชการ ผู้ช่วยหัวหน้าส่วนราชการ ผู้อำนวยการกอง
หัวหน้ากอง และเลขานุการกรม เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง

สำหรับสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง และสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีว่า
การทบวง ให้ อ.ก.พ. สำนักงานปลัดกระทรวง หรือ อ.ก.พ. สำนักงานปลัดทบวง ทำหน้าที่ อ.ก.พ.
กรม โดยมีเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง หรือเลขา
ราชการรัฐมนตรีว่าการทบวง ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการทบวง เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่งเพิ่มขึ้น
แล้วแต่กรณี

ให้ อ.ก.พ. ตามมาตรา^๓นี้เลือกตั้งเลขาธิการหนึ่งคน

อ.ก.พ. ตามมาตรา^๓นี้ นอกจากมีหน้าที่ตั้งระบุไว้ในบทมาตราค้าง ๆ แห่งพระราชบัญญัตินี้ให้
มีหน้าที่ช่วย ก.พ. หรือ อ.ก.พ. กระทรวง แล้วแต่กรณี ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๔๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๒
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๓ ทวิ การเลื่อนอันดับเงินเดือนในชั้นหนึ่ง ๆ และการเลื่อนขึ้นเงินเดือนในอันดับ
หนึ่ง ๆ สำหรับข้าราชการพลเรือนในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งข้อเท็จจริงและ
ความเห็นเกี่ยวกับการควรเลื่อนหรือไม่ควรเลื่อนไปยังปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชา
แล้วแต่กรณี เพื่อประกอบการพิจารณา

การเลื่อนอันดับเงินเดือนในชั้นหนึ่ง ๆ และการเลื่อนขึ้นเงินเดือนในอันดับหนึ่ง ๆ สำหรับ

ข้าราชการพลเรือนชั้นโท ชั้นตรี และชั้นจัตวาในราชการบริหารส่วนภูมิภาค คณะรัฐมนตรีจะมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งเลื่อนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในมาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๓ ก็ได้”

ข้อ ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้ส่งลงโทษข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์ หรือตามกฎหมายว่าด้วยวินัยตำรวจไปแล้ว แต่นายกรัฐมนตรีตามความในมาตรา ๔๔ (๑) หรือเจ้ากระทรวงเห็นว่ากรณีเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง สมควรลงโทษให้ออกจากราชการ ถ้ายังไม่มีการสอบสวนของคณะกรรมการซึ่งแต่งตั้งตามความในมาตรา ๔๔ ก็ให้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณา และให้รายงาน อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งข้าราชการผู้ถูกสอบสวนสังกัดอยู่ แต่ดำเนินการสอบสวนของคณะกรรมการซึ่งแต่งตั้งตามความในมาตรา ๔๔ แล้ว ก็ให้รายงาน อ.ก.พ. กระทรวง ทั้งนี้ให้นำความใน (๑) มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีเช่นว่านี้ ถ้ามีการลดเงินเดือน หรือตัดเงินเดือน หรือลงทัณฑ์อย่างอื่นไปแล้วก็ให้เป็นอันพับไป”

ข้อ ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ ของมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

“การส่งลงโทษตามมาตรานี้ ผู้บังคับบัญชาจะมอบหมายให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือผู้ช่วยหรือหัวหน้าส่วนราชการ ตำแหน่งเทียบเท่ารองปลัดกระทรวง หรือรองอธิบดี เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาส่งลงโทษก็ได้”

ข้อ ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

“มาตรา ๔๖ ทวิ ในกรณีที่ ก.พ. รายงานนายกรัฐมนตรี ตามมาตรา ๑๑ (๔) และนายกรัฐมนตรีได้สั่งการไปประการใด ให้กระทรวง ทบวง กรม ปฏิบัติให้เป็นไปตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้แม้ว่าคำสั่งของผู้บังคับบัญชาจะมีผลให้ข้าราชการออกจากราชการไปแล้วก็ตาม ก็ให้กระทรวง ทบวง กรม สั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้เป็นไปตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีได้”

ข้อ ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๑๐๖ ตำแหน่งข้าราชการการเมืองมีดังนี้

- (๑) นายกรัฐมนตรี
- (๒) รองนายกรัฐมนตรี
- (๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
- (๔) รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
- (๕) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
- (๖) รัฐมนตรีว่าการทบวง
- (๗) รัฐมนตรีช่วยว่าการทบวง
- (๘) รัฐมนตรี
- (๙) ประธานที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี
- (๑๐) ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี
- (๑๑) เลขานุการทำเนียบนายกรัฐมนตรี
- (๑๒) รองเลขานุการทำเนียบนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง
- (๑๓) ผู้ช่วยเลขานุการทำเนียบนายกรัฐมนตรี
- (๑๔) เลขานุการทำเนียบนายกรัฐมนตรี
- (๑๕) ประจำสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี
- (๑๖) โฆษกประจำสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี
- (๑๗) รองโฆษกประจำสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี
- (๑๘) เลขานุการคณะรัฐมนตรี
- (๑๙) รองเลขานุการคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง
- (๒๐) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
- (๒๑) เลขานุการสภาความมั่นคงแห่งชาติ
- (๒๒) เลขานุการคณะกรรมการตรวจและติดตามผลการปฏิบัติราชการ
- (๒๓) รองเลขานุการคณะกรรมการตรวจและติดตามผลการปฏิบัติราชการฝ่าย-
การเมือง

- (๒๔) เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
- (๒๕) ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
- (๒๖) เลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง
- (๒๗) ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง”

ข้อ ๑๓ ให้ยกเลิกบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน บัญชีหมายเลข ๒ ท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐ และให้ใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน บัญชีหมายเลข ๒ ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้แทน

ข้อ ๑๔ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๑๔

จอมพล ถ. กิตติขจร
หัวหน้าคณะปฏิวัติ

บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน

บัญชีหมายเลข ๒

ข้าราชการการเมือง

(๑) นายกรัฐมนตรี	เดือนละ ๑๒,๐๐๐ บาท
(๒) รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวง	เดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท
(๓) รัฐมนตรีว่าการทบวง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	เดือนละ ๙,๐๐๐ บาท
(๔) รัฐมนตรีช่วยว่าการทบวง หรือรัฐมนตรี	เดือนละ ๘,๖๐๐ บาท
(๕) ประธานที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี	เดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท
(๖) ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี	เดือนละ ๘,๒๐๐ บาท
(๗) ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี	เดือนละ ๗,๘๐๐ บาท
(๘) ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี	เดือนละ ๗,๔๐๐ บาท
(๙) ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี	เดือนละ ๖,๓๐๐ บาท
(๑๐) เลขานุการทำเนียบนายกรัฐมนตรี	เดือนละ ๘,๖๐๐ บาท
(๑๑) รองเลขานุการทำเนียบนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง	เดือนละ ๘,๒๐๐ บาท
(๑๒) ผู้ช่วยเลขานุการทำเนียบนายกรัฐมนตรี	เดือนละ ๖,๐๐๐ บาท
(๑๓) เลขานุการทำเนียบนายกรัฐมนตรี	เดือนละ ๕,๒๐๐ บาท
(๑๔) ประจำสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี	เดือนละ ๘,๒๐๐ บาท
(๑๕) ประจำสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี	เดือนละ ๗,๘๐๐ บาท
(๑๖) ประจำสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี	เดือนละ ๖,๖๐๐ บาท
(๑๗) ประจำสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี	เดือนละ ๕,๗๐๐ บาท
(๑๘) ประจำสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี	เดือนละ ๕,๐๐๐ บาท
(๑๙) ประจำสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี	เดือนละ ๔,๑๐๐ บาท
(๒๐) ประจำสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี	เดือนละ ๓,๕๐๐ บาท

(๒๑)	ประจำสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี	เดือนละ	๒,๕๐๐ บาท
(๒๒)	ประจำสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี	เดือนละ	๒,๕๕๐ บาท
(๒๓)	ประจำสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี	เดือนละ	๒,๐๐๐ บาท
(๒๔)	ประจำสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี	เดือนละ	๑,๗๐๐ บาท
(๒๕)	โฆษกประจำสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี	เดือนละ	๔,๒๐๐ บาท
(๒๖)	รองโฆษกประจำสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี	เดือนละ	๗,๕๐๐ บาท
(๒๗)	เลขาธิการคณะรัฐมนตรี	เดือนละ	๔,๖๐๐ บาท
(๒๘)	รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง	เดือนละ	๔,๒๐๐ บาท
(๒๙)	ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	เดือนละ	๔,๖๐๐ บาท
(๓๐)	เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	เดือนละ	๔,๖๐๐ บาท
(๓๑)	เลขาธิการคณะกรรมการตรวจและติดตาม ผลการปฏิบัติราชการ	เดือนละ	๔,๖๐๐ บาท
(๓๒)	รองเลขาธิการคณะกรรมการตรวจและติดตาม ผลการปฏิบัติราชการฝ่ายการเมือง	เดือนละ	๔,๒๐๐ บาท
(๓๓)	เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง	เดือนละ	๔,๒๐๐ บาท
(๓๔)	ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง หรือเลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง	เดือนละ	๔,๑๐๐ บาท
(๓๕)	ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง	เดือนละ	๓,๖๐๐ บาท

บรรณาธิการแถลง

เป็นที่น่ายินดีที่ทางราชการได้ประกาศใช้ระเบียบการช่วยเหลือบุตร โดยกำหนดให้ข้าราชการและลูกจ้างประจำผู้มีบุตรได้รับเงินช่วยเหลือบุตร คนละ ๕๐ บาท ต่อบุตรคนหนึ่ง ต่อเดือน กองจะช่วยให้ข้าราชการและลูกจ้างประจำ ผู้มีบุตรมาก มีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น บ้างตามสมควร

ทราบว่าหลายคนที่ยังไม่ได้จดทะเบียนสมรส ได้รับไปจดทะเบียนสมรส ไปขอสำเนาทะเบียนบ้าน ไปขอสำเนาสูติบัตร จนต้องทำให้ส่วนราชการหลายแห่งต้องเปิดบริการ ในวันหยุดราชการด้วย ผลคืออีกทางหนึ่งคือทำให้การทะเบียนโดยเฉพาะทะเบียนการสมรส มีความหมายยิ่งขึ้น และสถิติการจดทะเบียนสมรสในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ กองจะสูงผิดปกติด้วย

ขอขอบคุณผู้มีส่วนช่วยในทางวิชาการและปฏิบัติในวารสารฉบับนี้ คือ พ.ท. อรรถวิชัยกุล คุณชัยณรงค์ ละออเนวล คุณสิทธิชัย ประเสริฐศรี คุณศักดิ์กรินทร์ สุวรรณโรจน์ คุณวิภา สุวรรณ และคุณชาติ เขียมกระสินธุ์

ขอขอบคุณผู้มีอุปการะคุณ คือ โรงงานยาสูบ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา สถานพยาบาลสหภาพพร บริษัทพาราวินเซอร์ จำกัด และบริษัทเซลล์แห่งประเทศไทย

